Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-: in the United States :-
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 149. — ŠTEV. 149. NEW YORK, FRIDAY, JUNE 25, 1915. — PETEK, 25. JUNIJA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

CILJ NEMCEV IN AVSTRIJCEV JE VARŠAVA. SILNO NAVDUŠENJE PO AVSTRIJI IN NEMČIJI.

PRED SCHOENBRUNNOM SE JE ZBRALA VELIKA MNOŽICA LJUDI, KI SO ČESTITALI CESARJU. — GOVOR BAVARSKEGA KRALJA LUDOVIKA. — RUSKA FRONTA JE ŠE V GALICIJI. — NEMCI SO ZAČELI PRODIRATI PROTI BZURI IN RAVKI. — V SREDOZEMSKEM MORJU JE SEDEM NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV. — MESTO LVOV JE LE MALO POŠKODOVANO. — RUSKI PIONIRJI SO RAZDRLI VSE ŽELEZNIŠKE PROGE.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Dunaj, Avstrija, 24. junija. — Danes je bila tukaj izdana sledeča uradna izjava:

Splošen položaj v vzhodnem delu Galicije je neizpremenjen. — Vzhodno in severovzhodno od Lvova se boji še vedno nadaljujejo. — Ob gorenjem teku reke Dnjester smo zavzeli mesti Nikolajev in Zydaczev. — Med reko Visio in med Sanom se sovražnik neprenehoma umika. — Severno od Visle smo pognali nazaj zadnje straže ruske armade.

Jugovzhodna armada v nevarnosti.

London, Anglija, 24. junija. — Iz Amsterdama poročajo, da bodo Nemci sedaj napeli vse sile, da bodo zavzeli Varšavo. Baje so že začeli koncentrirati svojo armado, ki bo prodirala s treh strani proti glavnemu mestu Rusko Poljske.

Razen kratke fronte pri Dnjestru se nahajajo vse ruske čete na meji oziroma na ruskem ozemlju. Takoj po padcu Lvova se je razširila vest, da se vrše severno od mesta izvanredno vroči boji. Koliko je bilo na tem resnice, ni znano. Skorajgotovo se je pripravljala na beg jugovzhodna armada, kateri je pretila velika nevarnost.

Londonski vojaški kritiki so zelo žalostni, ker je nastal s padcem Lvova konec ruske ofenzive. Rusi bi se lahko še dolgo časa ustavljali, če bi imeli malo več municije.

Armada generala Linsingena.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — Iz glavnega stana nemške armade poročajo:

Severozapadno od Kurzany, okraj Kovno, so se morali Rusi umakniti. Pri reki Omulev se je vnela silno vroča bitka, v kateri smo bili mi zmagovalci. Vjeli smo precej sovražnikov in zaplenili veliko vojnega materijala. Armada generala Linsingena je med Halicem in Zuravnom prekoračila reko Dnjester. Naletela ni skoraj na nikak odpor. Pri Ravi Ruski in ob reki San se ni ničesar posebnega prigodilo. Rusi se ob levem bregu reke Visle umikajo.

Cesar Franc Jožef.

London, Anglija, 24. junija. — Včeraj se je zbrala pred Schoenbrunnom velikanska množica ljudi, ki je čestitala avstrijskemu cesarju Francu Jožefu, ker so Nemci in Avstrijci zavzeli Lvov. Ko se je prikazal na balkonu cesar v spremstvu prestolonaslednika, je privrelo navdušenje do vrhunca.

Govor bavarskega kralja.

Monakovo, Nemčija, 24. junija. Bavarski kralj Ludovik je imel pred velikansko množico ljudi govor, v katerem je rekel med drugim tudi sledeče:

— Hvala vam, ker ste se zbrali, da proslavite uspehe naše slavne armade. Lvov je padel in to je prvi korak k miru. Toda mi ne smemo prej mirovati, dokler ne bodo vsi naši sovražniki popolnoma brez moči. Z vseh strani nas ogrožajo in če nas niso uničili dosedaj, nas tudi zanaprej ne bodo.

Da smo toliko napredovali, se moramo v prvi vrsti zahvaliti naši hrabri armadi in njenim poveljnikom. Vso hvalo pa zasluži tudi prebivalstvo, ker je vojake povsod in pri vsaki priliki podpiralo. Onim, ki so obdelali naša polja moramo biti ravno tako hvaležni kakor vojakom. Vzdržati moramo. Naši dosedanji uspehi so velikanski, pa še večji bodo, če bomo vzdržali do konca. Žrtve so res velike, toda vse to bo plačano s konečno zmago. Hvala vam še enkrat.

Lvov.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — Tukajšnje časopisje poroča: Vladni krogi so prepričani, da je s padcem Lvova zadan panslavizmu smrten udarec. Posledica te naše zmage bo najbrž tudi ta, da Rusi nikdar več ne bodo stopili v ofenzivo in da nikdar več ne bodo ogrožali nemških mej.

Z Dunaja poročajo, da je sprejel cesar Franc Jožef v avdienci španskega poslanika, ki mu je izročil lastnoročno pisano čestitko španskega kralja. Sprva je med Nemci vladalo mnenje, da so nemški in avstrijski vojaki Lvov popolnoma porušili, sedaj se je pa doznalo, da je mesto le malo poškodovano. Ko so se Rusi umaknili iz mesta, so zažgali nekaj skladišč za petrolej in par poslopij v bližini kolodvora. Vojaštvo je požar kmalo pogasilo.

V mestu vlada zopet avstrijski governer, ki je bil pobegnil, ko so se Rusi vprvič približevali Lvovu.

Presenečenje ruskih častnikov.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — Podrobnosti o padcu Lvova še niso znane, toliko se pa ve, da so se Rusi do zadnjega ustavljali. Predno se je mesto udalo, sta prodrli armadi nemškega generala Mackensena in nadvojvode Jožefa Ferdinanda globoko v ozemlje, katerega so kontrolirali Rusi in tako razdelili rusko armado v dva dela. Vjeti častniki so izjavili, da so smatrali padec Lvova za nekaj nemogočega. Mesto je bilo z vsem potrebnim izborno preskrbljeno, armada, ki je branila mesto, je bila nenavadno močna.

Ruska obrambna črta.

London, Anglija, 24. junija. — Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Petrograda sledečo brzojavko:

Ko so se Rusi umikali iz Lvova, so ruski pionirji razdejali za seboj vse železniške proge. Nova ruska fronta se nahaja še vedno na galiških tleh.

Rusko časopisje poroča, da je ruska armada storila vse kar je bilo v njeni moči.

Proti Varšavi.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — Avstrijska in nemška armada se sedaj pripravljata na pohod proti Varšavi. Priprave bodo v najkrajšem času končane. Veliki oddelki vojaštva so že začeli prodirati proti Ravki in Bzuri.

Francoske zmage.

Pariz, Francija, 24. junija. — Francoska admiraliteta je podala včeraj natančno poročilo o bojih, ki so se vršili začetkom tega meseca. V poročilu je objavljeno, da so bili Turki 4. in 5. junija pri Kereves Dere popolnoma poraženi. Zavezniki so napredovali na dva kilometra dolgi fronti od 150 do 500 čevljev. Ko so z naskokom zavzeli neko trdnjavico, so našli v njej razen 500 mož tudi deset nemških častnikov in sedem mornarjev.

Turška zmaga.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — Turški generalni štab poroča: — Pri Sed-il-Bahru so bili zavezniki po 24-urnem boju popolnoma premagani. Sovražnik je dobil v torek nekaj ojačenj, nato je pa navalil na naše strelne jarke ob levem krilu in jih tudi zavzel. Takoj drugi dan se je vnela bitka, v kateri smo bili zmagovalci. Pri Olti v Kavkazu smo pognali Ruse za tri kilometre nazaj. Vjeli smo več sto mož in zaplenili precejšno množino vojnega materijala.

Z zapadnih bojišč. Nadaljevanje bojev.

Nadaljuje se z ostrimi boji na višinah pri Lorette, pri Souchez in v dolini reke Fecht.

ARRAS V OGNJU.

Pri Souchez grme neprestano topovi in nadaljuje se z bitko. Boji v Vogezih.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — V današnjem oficijelnem poročilu se glasi:

"Prepodili smo Francoze iz dela nekega zakopa na iztočnih obronkih višin pri Lorette, katerega so pred par dnevi zavzeli.

Južno od Souchez se nadaljuje z bitko, ki se razvija ugodno za nas. Na višinah pri Lorette, južno od Neuville, smo vstrajali v svojih pozicijah kljub ostrim nočnim naskokom, tekom katerih je prišlo do ročnih spopadov.

Na višinah pri Maas je prišlo do srditih bojev ter smo ujeli 150 Francozov. Slednji so imeli pri dveh naskokih težke izgube. Odbilo se je naskoke Francozov proti griču v Ban-de-Sept, katerega smo včeraj zavzeli."

Pariško poročilo.

Pariz, Francija, 24. junija. — V oficijelnem popoldanskem poročilu se glasi, da je severno od Arras potekla noč primeroma mirno, da pa se je vršila neprestana kanonada pri Souchez. Nemci so obstreljevali mesto Arras ter je posebno trpela neka bolnica. Ubitih je bilo več usmiljenk in bolniških strežnic.

Zapadno od Peronne so naskočili naše pozicije manjši nemški oddelki, katere se je pa vrglo nazaj.

Na višinah pri Maas, pri Calonne, ni zaznamovati nikakih izprememb.

Od 14. junija naprej so ujeli Francozi v dolini reke Fecht in okolici 638 Nemcev, vštevši častnike in podčastnike.

V večernem poročilu se glasi, da se niso vršili tekom dneva pri Arras nikaki infanterijski boji. Nemci so obstreljevali v sredo zvečer Berry-au-Bac, vendar pa je povzročena škoda minimalna.

V Vogezih se je odbilo pri Fontenelle neki nemški naskok. Nemci so tudi obstreljevali višine pri Metzeral, kjer se nahajajo francoske postojanke.

Rekrutiranje v Angliji.

London, Anglija, 24. junija. — Rekrutiranje delavcev za fabrikacijo municije se je pričelo v številnih postajah v Londonu in vseh večjih mestih po deželi. Javilo se je veliko ljudi, ki so se oglasili ali pa želeli dobiti informacije. Vsak se mora obvezati za dobo šestih mesecev, dočim jamči vlada plačo v gotovem znesku.

Poziv na premogarje.

Lloyd-George je apeliral danes na uradnike premogarskih organizacij, naj preprečijo stavke in izprtja v vseh obratih.

Socijalisti za mir.

Amsterdam, Holandsko, 24. junija. — Socijalistični poslanec dr. Quarck je pisal v 'Volksstimme': "Mi nemški in avstrijski socijalisti izjavljamo ponovno našo željo, da storimo prve korake za uvedbo mirovnih pogajanj. Nemška vlada ve to in nam ni delala nikakih težkoč. To je važnejše kot kričanje neodgovornih krogov po osvojitvah, česar pa Francozi in na drugem mestu Angleži ne razumejo."

Ispred Dardanel.

London, Anglija, 24. junija. — Pred Dardanelami in v Sredozemskem morju sploh je samo sedem nemških podmorskih čolnov. Neko poročilo pravi, da se je posrečilo nekaterim nemškim podmorskim čolnom priti skozi Gibraltar, druge so pa v delih ekspedirali preko Avstrije do Reke, jih tam sestavili, in jih poslali pred Dardanele.

Stališče Anglije.

—o—

Anglija odklanja vsako izpremembo svojih blokadnih odredb. — Pritožbe Amerikancev.

—o—

Washington, D. C., 24. junija. V memorandumu, katerega se označuje kot podrobno pojasnilo angleških blokadnih odredb, ki pa je v resnici odgovor na pritožbe Amerike radi teh odredb, zagovarja angleška vlada ustavljanje nevtralnih parnikov, ki so bili na poti iz nevtralnih pristanišč s tovorom iz Nemčije na krovu in s tovorom, namenjenim za Nemčijo. Angleška vlada pravi, da je to potrebno za uspešno izvedbo blokade.

Memorandum, katerega je poslal poslanik Page državnemu departmentu, ne vsebuje nikakih koncesij napram Nemčiji ter tudi nikakih predlogov, na kak način bi se dalo doseči olajšanje obstoječih predpisov.

V poslanici se nadalje izvaja, da je storila Velika Britanija vse za varstvo ameriške trgovine. Obstoječe predpise hoče izvesti na način, da bo ameriška trgovina vsled tega kar najmanj trpela.

Izvaja se konečno, da se postopanje pred priznimi sodišči kolikor mogoče pospeši.

Nadaljni sunki.

—o—

Škodo, katero je napravil potres v Californiji, se ceni na približno $1,500,000.

—o—

El Centro, Cal., 24. junija. — Nadaljni potresni sunek, ki pa ni bil tako močan, je bilo čutiti danes zjutraj ob 8.30. Omajal je stene prostozidarskega templja in drugih poslopij, ki so bila poškodavana že v torek zvečer. Župan Swanson je odklonil vse ponudbe za financijelno pomoč, ki so dospele tekom včerajšnega dneva.

Prebivalci različnih krajev, prizadetih vsled potresa, so pričeli z zopetnim grajenjem porušenih in poškodovanih poslopij ter se ceni materijalno škodo na $1.500.-000. V Calexico, Mexicali, Hebe ter v tukajšnem mestu je še vedno veljavno vojno pravo. Vsa poslopja, o katerih se domneva, da se bodo sesula, so zastražena z vojaki.

V Mexicali je bilo ubitih osem oseb, štirje Amerikanci in štirje Mehikanci. Število ranjenih se ceni na 20.

Za varnost nevtralnega parobrodstva.

Iz Kristijanije se poroča, da je dal norveški minister za zunanje zadeve pri otvorjenju državnega zbora izraza upanju, da bo nemška vlada storila korake, vsled katerih bo nevtralno parobrodstvo varno pred napadi od strani nemških podmorskih čolnov. Pri razpravi o torpediranju norveških parnikov "Belridge" in "Svein Jarl" je rekel minister: "Naj vlada tudi sporazumljenje glede pravic na podlagi mednarodnega prava, je vendar moje trdno upanje, da bo dala nemška vlada poveljnikom podmorskih čolnov navodilo, vsled katerih bo nevtralno parobrodstvo varno pred napadi od strani podmorskih čolnov."

Francija je nezaupna.

Washington, D. C., 24. junija. Danes je dospela v državni department oficijelna objava, da bo Francija v bodoče odklonila potne listine ameriških državljanov nemškega pokolenja. Uradniki državnega departmenta se niso hoteli prav nič izraziti o tej zadevi, vendar pa se domneva, da si je zvezna vlada že na jasnem, kake korake bo storila.

Proti izvozu sukanca.

London, Anglija, 24. junija. — Vlada je razširila izvozno prepoved za bombaž na sukanec.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Italijani ustavili prodiranje Avstrijcev.

Italijanski viri pravijo, da so imeli Avstrijci pri ofenzivnem gibanju velike izgube.

PRI PLOEKEN PRELAZU.

Italijani so bili pri Ploeken prelazu pognani v beg. — Italijanski planinci in lovci.

Verona, Italija, 24. junija. — Glasom zanesljivih informacij, ki so dospele v Verono, so dobili Avstrijci taka ojačenja, da bodo lahko pričeli z ofenzivnim gibanjem ob celi fronti. S to ofenzivo so že pričeli, a se jih je v vseh slučajih vrglo nazaj.

Osnovna ideja vojnega načrta načelnika generalnega štaba, Cadorne, je, da se prizadene Avstrijcem kar največje izgube, dočim naj bi Italijani malo trpeli. — (Menda vendar ne mislijo, da streljajo Avstrijci s fižolom!)

Deževno vreme ovira vojaške operacije. Reke so narasle in stopile preko bregov ter so raditega nepremostljive.

Italijani pognani v beg.

Dunaj, Avstrija, 24. junija. — Danes zvečer je izdalo avstrijsko vojno ministrstvo sledeče oficijelno poročilo:

— Na koroški fronti se je odbilo naskok močnih italijanskih čet v bližini Pal, pri Ploeken prelazu. Drugače pa so se vršili na tej in na drugih frontah le artilerijski boji.

— V okolici Krna prevladuje mir. Ob reki Soči se vrše ostri artilerijski boji. Italijanski naskoki v bližini Gorice in Tržiča so se izjalovili.

Oficijelno italijansko poročilo.

Rim, Italija, 24. junija. — V oficijelnem poročilu, katerega je izdal danes zvečer italijanski generalni štab, se glasi:

— Ob celi fronti so se vršili artilerijski dvoboji med težko in srednje težko artilerijo. Sovražnik je v pretekli noči skušal naskočiti Montepiano, Val Grande, Val Piccolo, Cresmaverde, katere postojanke so včeraj zavzele naše čete.

— V noči od 21. na 22. junija in naslednji dan je vprizoril sovražnik tri ostre naskoke na naše pozicije na Freikogel. Vse te naskoke se je uspešno odbilo ter se je pri tem posebno odlikovala naša artilerija. Sovražnik je pustil na pozorišču preko 200 mrtvih.

Junaštvo italijanskih planincev.

Milan, Italija, 24. junija. — Prvič so se avstrijske in italijanske planinske čete spopadle v bajonetnem boju. Ko je bila napovedana vojna, so se borile avstrijske planinske čete v Galiciji. Ko so pa v pričetku italijanski planinci uspešno prodirali v Avstrijo, je avstrijsko vojno ministrstvo z vso naglico poslalo nekaj bataljonov teh čet iz Galicije na italijansko fronto. Med temi so bili tudi sloviti cesarski lovci, ena avstrijskih elitnih čet.

Pred dvemi dnevi se je neka kompanija italijanskih planincev nenadno srečala s kompanijo avstrijskih cesarskih lovcev. Italijanski častnik je dal takoj povelje, naj se natakne bajonete in naskoči, dočim je igrala godba Garibaldi-jevo himno. Godba je tako navdušila Italijane, da so z naskokom zavzeli avstrijsko pozicijo kljub temu, da so bili Avstrijci močnejši. Vse, ki niso bili ubiti, ranjeni in ujeti, se je razkropilo. Odkar se je pričela vojna so se planinci vedno odlikovali ter zavzemali postojanke, ki so bile videti nezavzetne. (To poročilo je poslal neki Gordon Gordon-Smith, ki se odlikuje s svojo živahno fantazijo. Treba je dosti naivnosti, da se vrjame takim otročjim storijam. — Opom. ured.)

Ustaja v Tripolitaniji.

Tripolis, Afrika, 24. junija. — Ustaši v notranjosti dežele so ogrožali italijanske garnizije in vsled tega se je potegnilo čete nazaj proti obali. Pri tem je prišlo do bojev, tekom kojih so imeli Italijani velike izgube. Iz italijanskih virov se poroča, da imajo Italijani sedaj situacijo v rokah.

Ameriški parnik ustavljen v Egiptu.

Ameriški parnik "Gargoyle" je bil ustavljen v Aleksandriji. — Bil je preje nemški.

LOV NA PARNIKE.

Ob škotski obali je bilo potopljenih sedem ribiških parnikov. — Novi podmorski čolni.

London, Anglija, 24. junija. — Proti ameriškemu parniku "Gargoyle", ki se nahaja v Aleksandriji, Egipet, je bilo uvedeno postopanje pred priznim sodiščem.

Philadelphia, Pa., 24. junija. — Tukajšni parobrodni agenti so v dvomu, če je prišel parnik "Gargoyle" pred prizno sodišče radi tovora. Najbrž se hoče preiskati prenos parnika iz nemškega v ameriški register. Parnik je last Pure Oil Co. ter je ležal od avgusta naprej v Philadelphiji. V tem času se je izvršilo prepis v ameriški register in od takrat je peljal parnik dvakrat s petrolejem v Aleksandrijo.

Novi podmorski čolni.

Rotterdam, Nizozemsko, 24. junija. — Tukaj se je zaznalo, da se je pred kratkim v Hamburgu splovilo 24 novih podmorskih čolnov. Poročevalci v holandskih mestih na iztočni meji poročajo, da grade Nemci veliko municijsko tovarno v Rocholt, tik ob holandski meji.

Napad na angleško križarko.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — Oficijelno se je danes objavilo, da je neki nemški podmorski čoln napadel in torpediral v nedeljo, nekako 100 milj od Firth of Forth, neko angleško križarko "Minotaur" razreda. Povzročene škode se ni moglo ugotoviti.

Iz Londona se je včeraj poročalo, da je bila torpedirana angleška križarka "Roxburgh", da pa je prišla z lastno paro v pristanišče. —

Sedem ribiških parnikov potopljenih.

London, Anglija, 24. junjia. — Sedem ribiških parnikov je bilo potopljenih na škotski obali od nemških podmorskih čolnov. Neki nemški podmorski čoln je potopil finsko jadernico "Leo", ki se je nahajala na poti v Canado.

Nikake mirovne ponudbe.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — Prekmorska agentura je obelodanila danes sledečo objavo: "Uradna "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" pravi, da ni nobena sovražnih držav, niti direktno, niti indirektno, prijavila nemški vladi svojo željo, da se sklene mir. Vsa nasprotna poročila so izmišljena. Cesarska vlada ne ve še ničesar o namenu katerekoli sovražnih držav, da sklene mir."

Parnik "Bergensfjord" ustavljen.

London, Anglija, 24. junija. — Norveški parnik "Bergensfjord", ki se je nahajal na poti iz New Yorka v norveška pristanišča ter imel na krovu dr. Dernburga in njegovo ženo, se nahaja v varstvu angleških oblasti v Kirkwall, Orkney otočje. Na večer se je parnik izpustilo in nadaljeval je svojo vožnjo.

Španski kabinet ostane.

Madrid, Španско, 24. junija. — Ministrstvo Data, ki je kakor znano, vložilo prošnjo za demisijo, bo najbrže ostalo na svojem mestu. Včeraj je sprejel Kralj Alfonzo v avdienci predsednika Data in La Granjo ter jima izrekel popolno zaupanje. Ministri so hoteli zato demisionirati, ker je bil parlament odločno proti temu da se najame zadostno posojilo.

Gonzalesova armada pred Mexico City.

Carranzove čete so se začele približevati glavnemu mestu Mehike. — Brzojavni promet prekinjen.

AGUAS CALIENTES.

Zapatovi vojaki so se zabarikadirali. — Ministrska kriza v Vera Cruzu je končana. — Yaqui Indijanci.

Washington, D. C., 24. junija. Predsednik brzojavne družbe je danes brzojavil državnemu departmentu, da je med Vera Cruzom in glavnim mestom Mehike brzojavni promet prekinjen. Brzojavne žice so prerezali vojaki generala Gonzalesa, ki prodirajo proti Mexico City.

El Paso, Tex., 24. junija. — Iz Vera Cruza poročajo, da prodirajo proti glavnemu mestu čete generala Carranze pod poveljstvom generala Gonzalesa. Ravno ti vojaki so baje 1. junija umorili 85-letnega škofa Candeno in tri duhovnike. — Iz raznih brzojavk je razvidno, da so Carranzovi vojaki že zasedli nekaj predmestij.

El Paso, Tex., 24. junija. — Tukajšnja Carranzova agentura je dobila brzojavko, da je Carranzova armada pod poveljstvom generala Benjamina Hilla zavzela Aguas Calientes. — Villova agentura to vest odločno dementira.

Galveston, Tex., 24. junija. — Tukajšnjemu Carranzovemu konzulu so sporočili, da so se Zapatovi vojaki v glavnem mestu Mehike zabarikadirali. To jim skorajgotovo ne bo veliko pomagalo; v najkrajšem času se bodo morali udati, ker jim primanjkuje živil.

Nogales, Sonora, 24. junija. — Yaqui Indijanci so včeraj napadli mesto Cruz de Piedra, ki leži nekaj milj južno od Empalme. — Pri Supalmi so streljali tudi na neki vlak, pa niso napravili nobene škode.

San Antonio, Tex., 24. maja. — Tukajšnji Carranzov konzul Beltram je sporočil, da je Carranzov notranji minister Rafael Zubaran demisioniral. Namesto njega je bil imenovan governer Jesus Acuna. Mesto justičnega ministra še ni zasedeno.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Dobili smo brzojavno poročilo, da se denarne pošiljatve kakor tudi pisma ne morejo več izročati naslovniku v južnih Tirolah, na Goriškem in ob obali Primorja, to je za TRST, ISTRO in DALMACIJO ob obrežju. Za KRANJSKO, spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor prej.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga odtam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5	.90	120	19 80
10	1.75	130	21.45
15	2.60	140	23.10
20	3.40	150	24.75
25	4.25	160	26 40
30	5.05	170	28.05
35	5 90	180	29.70
40	6.70	190	31 35
45	7.55	200	33 00
50	8.25	250	41.25
55	9.10	300	49.50
60	9.90	350	57 75
65	10.75	400	66.00
70	11.55	450	74.25
75	12.40	500	82.50
80	13.20	600	99 00
85	14.05	700	115.50
90	14.85	800	132.00
100	16.50	900	148.50
110	18.15	1000	163.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York ... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " " pol leta 2.55
" " " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA",
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Naše težnje in naši cilji.

—o—

Ali bi se ne pregrešili zoper slovenski narod v stari domovini, če bi sedaj, v času največje krize, v času najhujšega viharja, živeli življenje človeka, kateremu je vseeno? Ali je res naša ljubezen do naroda tako majhna, ali smo že tako daleč prišli, da mirno gledamo krivice, ki se gode našim ljudem, ali smo tako zaslepljeni, da odobravamo delo in delovanje našega največjega sovražnika?

Pred kratkim je bil v našem listu priobčen zemljevid slovenske zemlje. Natančno je označeno v njem, kam so nas že potisnili Nemci, Madžari in Italijani. Naše meje se izožujejo, vedno manj nas je. S treh strani nas pritiskajo, škodujejo nam kjerkoli morejo in oddahnili se bodo šele tedaj, ko nas ne bo več. Podobni smo Poljakom na Pruskem, podobni Slovakom na Ogrskem.

Naravnost nevrjetno je, kakšno sovraštvo goje dunajski in budimpeštanski gospodje do vsega, kar je slovansko. Ko je rekel pred kratkim slovaški poslanec Ferdinand Juriga v ogrskem državnem zboru, da je on slovaški poslanec, mu je zabrusil ministrski predsednik Tisza v obraz: "V ogrskem državnem zboru so samo ogrski in hrvaški poslanci. Slovaških poslancev mi ne poznamo!"

Ozrimo se malo v naše Primorje. Kje je imel Slovenec kako besedo? Povsod, kamor je prišel, so mu pokazali zobe. Italijani, seveda, njim je bilo vse prosto. Italijana iz Italije in pravega italijanskega državljana so veliko bolj spoštovali, kakor pa Slovenca, katerega praočetje so gospodarili v Trstu in njegovi okolici. Avstrija je dobila že dovolj klofut, toda klofuta, ki so jo ji zadali italijanski nehvaležneži, je močna in je bo težko prenesti.

Avstrija, Nemčija in Italija so bile vedno zveste zaveznice. Ta trozveza je bila za Avstrijo sveta in ravno ta trozveza je omogočila Italijanom, da so se tako brezskrbno gibali po našem ozemlju. Če so imeli Italijani v Trstu kako Garibaldijevo slavnost, so tržaški policaji sekali z golimi sabljami po Slovencih, ne pa po Italijanih. Če so Nemci zapeli "Die Wacht am Rhein", so bili zaprti oni Slovenci, ki so peli istočasno slovensko himno.

In zgodilo se je, da je Italija napadla Avstrijo. Avstrijska gosposka je jako iznajdljiva v izgovorih in je tudi pri tej priliki menila tebinič rekla: "Saj smo mi že prej vedeli, da je Italijan izdajalec. Od njega nismo ničesar drugega pričakovali. Italijan je zahrbtna duša. Slovenci, po njem in rešite nas!"

To je res lep izgovor, vrjame mu pa samo oni lahko, ki ljubi Avstrijo s slepo ljubeznijo in ji je v svojo škodo brezmejno vdan.

Oni, ki ima pa le malo odprto glavo in kdor zna malo bolj trezno misliti, bo sodil drugače. Če je Avstrija že prej vedela, da so Italijani največji zahrbtneži in njeni najhujši nasprotniki, zakaj jih je pa pri vsaki priliki podpirala, zakaj jim je v našem Primorju dajala najboljše službe?

Če ni drugega dokaza, da smo bili Slovenci zapostavljani, govori vendar ta dovolj jasno in glasno. —

Med našim narodom se dobe modrijani, ki pravijo, da smo prijatelji Italijanov, če smo nasprotniki Avstrije. Ti ljudje so mnenja, da ljubimo sovražnike Avstrije, če njo sovražimo. Ne, prijatelji, v veliki zmoti ste! Če kdo sovraži gada, ni še s tem rečeno, da ljubi modrasa ali kako drugo strupeno žival. Mi kot Slovenci ljubimo svoj narod, nam je slovenska zemlja več kakor pa vse ostale zemlje v Avstriji. Mi se zavzemamo samo za Slovensko, za ostale zemlje, ki tvorijo Avstrijo, nam ni pa čisto nič mar.

Že večkrat je bilo na tem mestu rečeno, da smo edino mi, ameriški Slovenci, poklicani, da pri skočimo bratom v starem kraju na pomoč. Edino mi imamo proste roke in edino od nas je odvisna usoda našega naroda.

Ko so stali Rusi na vrhu Karpatov in so ogrožali Ogrsko, je šlo madžarsko poslanstvo v Berlin in prosilo nemškega cesarja pomoči. Nemški cesar je pustil Angleže in Francoze pri miru in poslal v Karpate toliko vojakov, da so Ruse pregnali in rešili Ogrsko.

Sedaj ogroža Italijan našo slovensko mejo in jo je že prekoračil. Avstrija je sicer poslala v Primorje nekaj svojega vojaštva, ki je pa veliko preslabo, da bi vzdržalo naval. Avstrija ne brani svojih mej, da bi rešila Slovence, pač pa zategadelj, ker se noče osramotiti pred svetom, da bi dala brez odpora kos svojega ozemlja, in ker se boji za Trst, svojo edino luko, vir svojih dohodkov. Za Slovence se Avstrija presneto malo briga!

Italiji bi jih dala prostovoljno, če bi ne zahtevala Trsta.

Kako se je nadaljna stvar razvijala in kaj moramo delati, da bomo res kaj dosegli, bo povedano v prihodnjem članku.

Dopisi.

Hudson, Wyo. — V tukajšnji naselbini je smrt zahtevala dvoje mladih človeških življenj. Dne 11. junija je bil v premogovem rovu usmrčen Mike Enik, rodom Srb; njegovi telesni ostanki so bili dne 13. junija poslani njegovim sorodnikom v mesto Virginia v Minnesoti. Rajni je bil član tukajšnjega srbskega društva. — Dne 16. junija dopoldne je zadela smrt mladega Rudolfa Dolenca na posebno tragičen način. Bil je star 9 let in 6 mesecev. Omenjenega dne je mladi Rudolf nič hudega sluteč v družbi svojega mlajšega brata in sestre odpeljal past domačo kravo, katero je imel pritrjeno na vrvi. Oče Ivan Dolenc je bil med tem časom pri delu v rovu, mati je bila pa doma. Rudolf si je medtem privezal vrv, za katero je vodil žival, okoli svojega telesa. Dasi je bila žival krotka, se je vendar spustila v dir ter je šibkega mladeniča vlačila med grmovjem po zemlji, dokler ni bil mrtev. Nesrečo je opazil presbiterjanski duhoven Rev. U. L. Absher ter je nemudoma odrezal vrv in oprostil Rudolfa. Vest se je hitro raznesla in na lice nesreče se je takoj pripeljal zdravnik dr. C. W. Anderson, ki je pa mogel konstatirati le njegovo smrt. Pogreba se je udeležilo veliko število rojakov; k zadnjemu počitku ga je spremila tudi Hudson godba in mu zaigrala zadnjo žalostinko. Rudolf je zadnjo nedeljo pred svojo smrtjo v družbi svojih bratov Tončeta in Ivana prejel svoje prvo sv. obhajilo. Stariši rajnega Rudolfa, Ivan in Katarina, se zahvaljujeta vsem rojakom, prijateljem in znancem za sočutje, katerega so pri pogrebu izkazali. — Ivan in Katarina Dolenc.

Zavzetje nemške postaje.

London, Anglija, 23. junija. — Neka belgijska kolona je zavzela Kissegnies v nemški iztočni Afriki.

POZOR!

Čitateljem in naročnikom naznanjamo, da nam je pošla zaloga Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1915.

Namesto Koledarja, dobi vsak nov naročnik eno izmed letošnjih Mohorjevih knjig.

Uredništvo Glas Naroda.

Kratka sreča.

—o—

Spisal Rado Murnik.

—o—

"Danes sem židane volje, hej, pa ga zvrniva še poliček!" je dejal lovialni, že precej osiveli župnik G. svojemu bledemu mlademu gostu po kosilu. "Ne veste, ljubi moj, kako me veseli, da ste srečno opravili tisto preklicano maturo. Slišal sem, da ste nameravali že odstopiti. No, zdaj je vse dobro. Kaj pa hočete študirati?"

"Jus, gospod župnik!"

Starec je vstal, odprl vrata in zaklical: "Barba, Barba!"

Pricopatala je župnikova sestra, sloka, rumenopoltna ženska, zmetom dosti bolj sitna, nego je bilo treba.

"Barba, duša zlata, bodi tako dobra, prinesi ga nama še poliček, veš, tistega iz kota! Nikar ne godrnjaj, roža jeruzalemska! Stoj, stoj! Prinesi ga rajši kar liter, da ti ne bo treba dvakrat v klet!"

Barba je bolestno pogledala proti stropu in odšla.

"Naj se poveselim z vami!" je nadaljeval župnik in sedel. "Zdaj vam je odprt ves svet in pojo vam vsi ptički. Ej, tisti čut po zrelostni preizkušnji! Kje so tisti časi! Kje so moje..."

S kislim obrazom je prinesla "roža jeruzalemska" sladkega vinca.

"No, Barba, ljuba sestra, najboljša in najhujša kuharica vseh slovenskih farovžev, počakaj malo!" jo je dražil brat. "Nikar se ne drži tako grdo kakor kočevarski greh! Tu ga imaš tudi ti kozarček! Trkni z našim gostom, ki pojde jeseni na Dunaj študirat vse pravice in krivice. Živio!"

Sestra se je nasmehnila prisiljeno, trknila z obema, pila in odcopatala v kuhinjo.

"Le čakajte!" je vskliknil stari gospod in nalil kozarca iznova. "Vino mi je omajalo jezik. Povem naj vam zgodbico!"

"Prosim!"

"Bilo je pred davnimi leti. Takrat, veste, je bila matura zadnje tri, štiri dni julija. Jasnega jutra meseca avgusta je sedel na skalini sredi hoste nad Savo brezskrben abiturijent.

"Obletal in obredel si že vse te lepe domače kraje", si je mislil. "Pa poglej enkrat nekoliko po tujem svetu! Kam bi? K teti v Gorico ali k stricu na Ogrsko?"

Vstal je ter šel po stranski stezi navzdol in po večji, kameniti poti dalje. Postal je ob grmu in si odrezal dvoje neenakih vejic. Kdor bi ga srečal prvi, naj bi potegnil šibico. Krajša je pomenila Gorico, daljša Ogrsko. — Dolgo ni videl žive duše.

Naposled pa je zasijalo nad zelenjem nekaj pisanega. Izza ovinka se je prikazala jako vitka deklica v modrem kratkem krilu, z rdečo ruto; na nedrih je imela šopek erike, v roki košarico. Ko sta se približala drug drugemu, je dijak strme obstal. Tako krasnih modrih oči ni bil videl še nikjer nikdar. Nekaj nenavadnega, nekaj tožnosladkega je zagorevalo in ugašalo v teh tajinstvenih zvezdah in zopet zaplemenevalo in zaigravalo. Povesila je dolge temne trepalnice in hotela hitro mimo njega.

"Počakaj malo, lej jo no!" jo je ustavil. "Kako ti je ime?"

"Anka."

"Ali se me bojiš, Anka? Sem mar tako grd in strašan?"

Nasmehnila se je in zmajala z dražestno glavico.

"Pustite me, mudi se mi!"

"E, kaj se ti bo mudilo, saj se še meni ne, ki pojdem v Gorico ali celo doli med Ogre, kakor namreč ti potegneš zdaj tukaj-le. Vleci vejico, Anka!"

Ponudil ji je vejici; začudena ga je pogledala in rahlo potegnila krajšo.

"V Gorico torej", je dejal. "Dobro. Madžaremberi naj me pišejo pod klobuk! Anka, naj te no malo spremljam! Pomeniva se kaj! Saj nisi huda? — Kje si pa doma?"

"Gori-le pri Zalokarju!"

"Jaz pa onkraj Save v Št. Jerneju. France mi je ime."

Gledal ji je vedno v obraz in se večkrat spotaknil ob kamen ali korenino, predno sta dospela na rob gozda.

"Tam-le je naša bajta", je dejala. "Z Bogom!"

Prijel jo je za roko in jo prosil, naj mu da šopek. Dala mu ga je in zopet uprla vanj svoje čudovite, tožnosladke oči.

"Anka, kdaj prideš zopet po tej poti?"

"Pojutrišnjem zjutraj morebiti", je odgovorila in odhitela.

"Gotovo, gotovo! Ne morebiti!" je zaklical za njo.

Vse je igralo v njem, ko se je vračal domov. Tako da ni poskakoval. Doma je pograbil sestrico Lizo in jel z njo plesati po dvorišču; vriskal je in ukal, da je zbežala vsa kuretina. Ušla mu je tudi Liza. On pa je odklenil sultana z verige, ga je prijel za sprednji nogi in zaplesal z njim hitro polko.

"Mati", je dejala Liza, "naš France pa ni malo prismojen! Le poglejte ga!"

"No, kaj bo že?" ga je vprašala mati pri kosilu. "Kam pojdeš? Med Ogre, ali v deveto deželo ali kam?"

"Nikamor ne!"

"Zakaj? Kako je to?"

"Zato, ker sem fant od fare!"

"Lejte", si je mislila stara, "saj je menda res malo prismojen! Preveč se je učil, revež. Bog nas varuj nesreče!"

France pa je komaj čakal določenega jutra. Že je obupaval, da ne bo Anke; naposled je prišla vendarle. Ko bi trenil, je bil pri njej. Preprosil jo je, da je šla z njim po stezi do skaline. Tam sta sedla in šepetala, tam ji je pravil, kako neizmerno jo ima rad. In ovil ji je roko okoli vratu, pritisnil Anko k sebi in jo poljubil. Vsa rdeča je vstala in zbežala.

"V ponedeljek pridem spet!" mu je zaklicala in izginila.

Odslej sta se shajala večkrat na tem kraju. Meglenega septembrskega dne jo je čakal izredno dolgo. Prišla je z objokanimi očmi.

"Danes sva zadnjikrat tukaj!" mu je rekla. "Vzeti bom morala Gornikovega; oče so mu dolžni."

"Prodati te hočejo!" je vzkipel France, ves vroč.

"Takoj moram spet domov!" je dejala. "Mati so me videli, ko sem odšla."

"Pridi še, pridi še!" jo je prosil. "Vse bom premišljal, kako si pomagava. Moja moraš biti, Anka, in če ne vem kaj!"

Anka ga je burno objela in poljubila — poslednjikrat. Stariši so bili menda kaj izvohali in jo poslali v drug kraj. Zastonj je hodil mladenič k skali.

France, prej tako vesel in nagajiv ter razposajen, je čepel po cele dni v svoji sobici in ni govoril z nikomur. Venomer je strmel predse kakor okamenel.

Hladnega jesenskega jutra pa je mirno stopil k materi pri ognjišču in jo prosil, naj mu pripravi vse za na pot.

"Hvala Bogu, saj se mu vendar ne meša!" si je mislila starka in ga vprašala: "Kam pa pojdeš, v Gorico ali na Ogrsko?"

"V Ljubljano. V lemenat."

In šel je. Pri Gornikovih so obhajali ženitovanje, v ljubljanskem semenišču je pa sedel mlad bogoslovec in se mučil s hebrejsko slovnico, fundamentaliko in prebridko hermenevtiko."

"Kako pa veste vse tako natanko?" je vprašal gost župnika.

"No", se je nasmehnil duhovnik, "tisti France sem jaz sam! Pa, pozabila sva piti! Le dajva ga! Ex!"

Potres v Californiji.

Los Angeles, Cal., 23. junija. — Pet mrtvih, veliko ranjenih in materijalna škoda v znesku 1 miljona dolarjev, je posledica treh potresnih sunkov, ki so se pojavili v Imperial dolini. V Mexicali, onstran meje, je bilo ubitih pet oseb. Ko se je sesulo veliko hiš, med njimi tudi elektrarna v Holtville, Cal. ter je bilo celo mesto zavito v temo, so pričeli različni elementi ropati po mestu. Mehiške mejne straže niso mogle ničesar opraviti proti tem ljudem in proglašeno je bilo obsedno stanje.

Potres je bilo čutiti v celi Imperial dolini. V El Centro se je sesulo veliko hiš, istotako v Calexico in drugod. V Imperial, Cal se bo gledišče vsak čas sesulo. — Domneva se, da ima potres svoj izvir v ugaslem ognjeniku v Cocopah gorovju. Potres je bilo čutiti do Yuma, Ariz., San Diego, Cal. in do San Bernardino.

V Budimpešti 250,000 ljudi brez strehe.

"Pesti Naplo" poroča: V zavetišču ljudi brez strehe v Budimpešti so prenočili leta 1914. 229,433 mož in 24,390 žena. Število praznih postelj je znašalo 19,138, leta 1913 pa 40,456. Premoženje zavetišča se je znižalo na 262,541 kron.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. B., Moline, Ill. — Naslov italijanskega glavarja Francesco Z. je: 61 Park Row ali pa 45 Vesey St., New York. Res je v svojem baročnem poslu oskubil za celih 750,000 dolarjev uboge hrvatske in tudi slovenske delavce. Ako imate kaj za tirjati, vam svetujemo, da pozabite, ker je škoda dati dva centa za znamko, ker dobili ne bodete nič.

L. P., Kinzna, Pa. — Čitajte zgornji odgovor in znano vam bo vse.

Kje je moj mož J. HOHKRAUT? Pred tremi tedni je od tu za delom in mi od takrat še nič ni pisal. Morda se mu je pripetila kaka nesreča. Jaz sem brez sredstev s štirimi otroci. Če kdo ve za njega, naj mi javi, ali naj se sam oglasi. — Mrs. Aloisia Hohkraut, Box 32, Mollenauer, Pa.

Rad bi zvedel za svoja dva prijatelja JANEZA LANGUS in MATEVŽA LANGUS. Oba sta doma iz Bohinjske Češnjice na Gorenjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve zanju, da mi javi, ali naj se pa sama oglasita. Frank Korošec, 441 Glisan St., Portland, Oregon.

VABILO
na
VELIKO SLAVNOST
razvitja nove društvene zastave,
katero priredi
društvo sv. Marka št. 460 N. H. Z.
v La Salle, Ill.,
v ponedeljek dne 5. julija t. l.
v Mat. Kompovi dvorani
na prvi cesti.

Slavnost se prične ob 1. uri popoldne; korakanje po mestu z mestno godbo na čelu, z uniformo članov društva Vitezev sv. Martina št. 75 K. S. K. J. in z vsemi navzočimi društvi. In potem, ko pridemo vsi skupaj, pa korakamo nazaj na dotični prostor, kjer se bo vršila veselica in zabava. Ker želimo, da bode slavnost tem sijajnejša, zato vljudno vabimo vsa slovenska društva iz La Salle in okolice, da se korporativno udeleže. Ravnotako vabimo vse rojake in rojakinje, da se te slavnosti polnoštevilno udeleže.

Vspored:
1. Na veselici bo igrala mestna godba.
2. Narodno petje od zbora društva "Slovenija".
3. Kegljanje za razne dobitke.
4. Okoli 3. ure popoldan razvitje nove zastave.
5. Nastopijo govorniki od navzočih društev.
6. Šaljiva pošta.
7. Prosta zabava in ples.

Vstopnice za ples 15¢; dekleta in žene proste vstopnine.

Za vsestransko postrežbo bo dobro preskrbljeno.

Za obilo udeležbo se priporoča odbor društva sv. Marka št. 460 N. H. Z. Torej na veselo svidenje v ponedeljek 5. julija!

Feliks Kupšek, tajnik.
(24-26—6)

VABILO
na
VELIKI ZABAVNI IZLET
ali Pic-nic,
ki ga priredi
ob priliki svojega prvega nastopa
Slovenska Moxham Godba
iz Johnstowna, Pa.,
v proslavo proglašenja ameriške neodvisnosti
dne 5. julija 1915 popoldne
na prijaznem prostoru Constable Hall ob Ohio St., pet minut hoda od poulične železnice.

Vspored:
1. Triglav, koračnica, T. Tryner.
2. Muziky, muziky, koračnica, Kmoch.
3. Amerika, pesem.
4. Hej Slovani, pesem.
5. March to President, koračnica.

Še več krasnih izbranih skladb bode svirala Slovenska Godba. — Petje slovenskih zborov in govori bodo posetnike tega izleta razveseljevali.

Poseben odbor bode skrbel, da ne bo nobenemu primanjkovalo hladilne pijače in svežega dobrega prigrizka.

Vstopnina za moške $1; ženske so vstopnine proste.

Vljudno vabimo vsa cenjena slovenska društva iz Johnstowna, Dunlo, Lloydell, Franklin, Cambria in Conemaugh, naj nas blagovolijo ako možno korporativno posetiti. Nadalje vabimo vse posamezne rojake in cenjene rojakinje na ta naš izlet, da pomagajo proslaviti obletnico proglašenja ameriške neodvisnosti, ki naj bi ga proslavili v delavskem smislu.

Vsa ostala društva tem potom vljudno prosimo, naj na ta dan ne prirede svojih piknikov.

Opomba: V slučaju slabega vremena se vrši zabava vseeno, in sicer v slovenski dvorani društva "Triglav" v Moxham, Pa.

Pripravljalni odbor.
(3x 17&25—6&1—7)

OPOMIN.

Tem potom opominjam vse one, ki kaj dolgujejo meni ali pa mojemu pokojnemu bratu Josipu Mahne, da nemudoma poravnajo svoj dolg; ako ne, bom jih primoran s polnim imenom objavljati v listu Glas Naroda, dokler ne povrnejo.

John Mahne,
Box 21, Kingston, W. Va.

VABILO NA VESELICO,
katero priredi
društvo Naprednost št. 223 SNPJ
v Grecnsburgu, Pa.,
v sobcto dne 26. junija 1915
v halli g. M. Miheve, Haydenville.
Pričetek ob 7. uri zvečer.

Tem potom vabimo vsa sosedna društva, kakor tudi rojake in rojakinje, da se te naše veselice v obilem številu udeležiti blagovole.

Vstopnina za možke $1, ženske v spremstvu proste vstopnine.

Za postrežbo in drugo bo preskrbljeno. Torej na svidenje!

(24-25—6) Odbor.

VABILO NA PIKNIK,
katerega priredi
PEČLARSKI KLUB
v Conemaugh, Pa.,
v nedeljo dne 4. julija 1915
na prostoru Franka Švigelj.

Na piknik vabimo vse Slovence in Slovenke iz Conemaugh, Pa., in okolice; posebno pa člani našega kluba naj se ga udeleže.

Vstopnina $1 za možke, dame so proste vstopnine. Pivo prosto. Za izvrstno postrežbo in sveži prigrizek bode skrbel v to odbrani odbor. Torej na svidenje!

John Prelc, tajnik kluba.
(24-26—6)

Iščem svojega brata FRANKA ZAVOLOSHEC in prijatelja FRANKA STIBLIC. Brat je bil pred dvema letoma v Milwaukee, Wis Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, naj mi ga javi, ali naj se pa sama oglasita. — August Zavoloshec, Hood P. 683, Chehalis, Wash.

IŠČEM DELO
v slovenski ali hrvatski pekarni. Govorim slovenski, nemški in nekoliko tudi angleški jezik. Pišite na:
Alois Zakšek,
R. F. D. 3, Box 152, Johnstown, Pa.
(22-25—6)

Dobra zemlja za farme

v Swigart oddelku v zapadnem Michiganu. Največji oddelek dobre zemlje na izbiro v slavnem michiganskem okraju detelje in sadja. Zemlja je dobra za splošno kmetovanje, živinorejo, mlekarstvo, sadjerejo, perutninarstvo i. t. d. $10 do $20 za aker; najboljša zemlja od $18 do $20 za aker. $10 do $50 na roko in $5 mesečno za 40 akrov ali na letne obroke, če se žeti tako. V bližini tržiše Chicago, Detroit, Grand Rapids. Pišite po 72 strani obsegajoče ilustrirano knjižico z načrtom, ki je zastonj. Vprašajte za izlete za majhno ceno iz Tol do in Chicago

George W. Swigart,
imejitelj. E—1251 First National Bank Bldg., Chicago, Ill.,

EDINI SLOVENSKI KROJAČ V PITTSBURGH-U, PA. IN OKOLICI
priporoča rojakom svojo moderno urejeno
KROJAČNICO,
v kateri izdeluje lepe in najmodernejše obleke.
S spoštovanjem
RUDOLF MESNAR,
5313 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Dr. Josip V. Grahek.
EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA.
Zdravim vse bolezni moške, ženske in otročje.
841 East Ohio St., [Allegheny] N. S. Pittsburg, Pa
Nasproti Hotelu Pavlinca -- Kar štev. 1, 2, 3 in 4 vozite naravno do moje hiše

$1
dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Preberite to natančno!
Razlika med obrestmi in dobičkom.

Veliko ljudi je med nami, kateri imajo denar in kateri hočejo napraviti še več denarja. Ako ste med temi, tedaj vpoštevajte sledeče:

DOBIČEK, to je, kjer se zamore v resnici velik denar napraviti; denar naložen v bankah ne bode nikogar pripeljal k bogastvu. Spoznati razliko med **OBRESTMI** in **DOBIČKOM,** je prva pot k bogastvu, in je velikanskega pomena, posebno za one, ki nimajo toliko denarja na razpolago.

OBRESTI in **DIVIDEND** je takorekoč majhna priklada denarja, katerega vložite v banko. Stem se ne zamore nič naprej priti.

DOBIČEK to je veliko več. Dobiček napravi ljudi bogate, jim daje vse, kar si požele.

3% ali 4% obresti, katere dobite na Vaše hranilne vloge v banki, ni **DOBIČEK;** to je samo uboga priklada.

4% ali 6% obresti, katere dobite ako vložite Vaš denar v različne bonde ali v Building Loan Assocation, to ni **DOBIČEK.** To je samo priklada denarja, kojega vlagate na te bonde.

Nobena oseba resnih misli ne zamore priti naprej od **DENARJA TO JE PRIKLADE,** katero dobivate od bank; pač pa zamorete priti k denarju, ako ga tako naložite, da prinaša **DOBIČEK** in **OBRESTI,** in to je edina pot k boljšim in premožnejšim razmeram.

Vi bodete gotovo vedeli, da, ako hočete napraviti **DOBIČEK,** tedaj morate položiti denar v obliki investmenta, čegar cena **ZAMORE** in **MORA** višje priti; Vi morate kupiti Stocke po nizki ceni in **PREJ,** kakor njh cena poskoči. Tu napravite denar na dvojni način.

1. Boljše obresti kakor v banki.
2. Dobite razliko, **DOBIČEK** na Stocku, to je, kadar se cena povzdvigne in če ga hočete zopet prodati ali nam nazaj ali pa komu drugemu.

Denar naložen v **BANKI** Vam donaša samo ubogih 3% ali 4% obresti. **ISTI DENAR,** naložen v dobrih **RAILROAD** ali **INDUSTRIJSKIH** Stockih, Vam donaša od 6% do 12% obresti. Vi lahko kupite Stock ali za **CASH** ali pa na **LAHKE MESEČNE OBROKE.** Cena teh Stockov je sedaj še jako nizka, in vsi, kateri sedaj kupijo, bodo gotovo napravili velik denar.

Ako imate denar in hočete napraviti še več, tedaj nam pišite v slovenskem ali angleškem jeziku po knjižico, katero Vam pošljemo brezplačno. Ta knjižica Vam bode natančno razložila, kako kupiti **DOBRE STOCKE** po nizki ceni, za Cash, ali pa na lahka mesečna plačila.

Pišite za knjižico G 3.

JOHN L. MOORE & CO.
INVESTMENT DEALERS
242 Fourth Avenue, Pittsburgh, Pa.

Položaj v Perziji.

Nedavno so pisali angleški listi, da se bojna fronta ne razteza le od Flandrije do Vogezov ali celo Karpat in Carigrada, ampak sega pravzaprav od Flandrije do izliva Evfrata, t. j. do perzijskega zaliva. Zato pa ni nezanimivo, kar piše "Frankfurter Zeitung" o položaju v Perziji, torej na skrajnem krilu velike svetovne bojne fronte:

— Vojni položaj v nevtralni Perziji je danes nekako tak: na severu stoje turške predneje čete nekaj kilometrov daleč od Teherana pri Kasvinu, od Bagdada so pa prodrli Turki do Kasr-širina, kjer jih je prebivalstvo sprejelo z odprtimi rokami. Ob Šat-el-arabu in ob reki Karun se dobro upirajo Angležem. Indijske čete tam niso bistveno napredovale; edino s pomočjo ladij in ladijskih topov se jim je posrečilo priti do Bassore; ob reki Karun so se pa vgnjezdili že na perzijskem ozemlju, pod pretvezo, da morajo varovati angleško trgovino in angleška petrolejska skladišča. Po reki Karun so napravile indijske čete tudi nekaj ekspedicij tja gori do Ahvaza, pa brez uspeha, ker jim je močna turško-perzijska armada zaprla nadaljnje prodiranje. V Bushehru, kjer je najvažnejše stanišče v Perzijskem zalivu in kjer se stekajo vse niti južne Perzije; odkoder gre tudi kabel v Indijo in brzojav v Teheran—Rusijo, so Angleži izkreali kakih 6—8 tisoč indijskih vojakov. Bushehr je tudi angleško pomorsko opirališče. Skoro gotovo so Angleži zasedli tudi Bahrein, turški otok v Perzijskem zalivu, in pa Muskat; vendar pa poročila o tem niso zanesljiva.

Angležem se gre za to, da dobe južno Perzijo v svoje roke, ker je to naravnost idealna dežela za indijske naselnike. Podnebje in trgovske zveze so kakor ustvarjene za to. Ker pa je ostala Perzija nevtralna, je bil napad od bushehrske strani izključen; poleg tega je marš preko Bushehra v Širas zelo težaven, ker je dežela malo obljudena in ker ni vode; zato bi bila potrebna za tako ekspedicijo silna množina materijala. Divje razorani prelazi bi zelo pospeševali napade bojaželjnih nomadov, ki bi vedno ogroževali dolge armadne kolone in tren, ker so pota taka, da lahko le ena mula za mulo počasi stopa naprej. Angleži se gotovo še danes spominjajo neljubega poraza l. 1858. v teh krajih za časa indijske revolucije, ko so hoteli to deželo zasesti.

Ob izlivu Šat-el-araba se je pa nudila Angležem mnogo lepša prilika, da zavzemo ključ do južne Perzije. Kot vzrok jim je služila vojska s Turki in pa varstvo angleških trgovskih interesov v Mohamerah, kjer je ustanovila angleška petrolejska družba lepo naselbino.

Vodna pot po Šat-el-arabu do Bassore in pa tja do Ahwaza plovna reka Karun so izborne strategične postojanke. Tod so razvili Angleži v zadnjih mesecih zelo živahno delavnost in transportne ladje indijske mornarice dovažajo vedno čete iz Bombaya. Stare lesene ladje, ki so nameščene v zalivu, so s svojimi zastarelimi topovi še vedno dobre dovolj, da drže ondotno prebivalstvo v strahu.

Vhod v Perzijski zaliv je seveda v angleških rokah. Le angleški transprotni in poštni parniki vzdržujejo zvezo z Indijo — zato je skoro nemogoče, da si napravimo objektivno sliko o položaju. Da zakrijejo svojo delavnost, so Angleži nemški konzulat v Bushehru kratkomalo uničili in odvedli nemškega konzula dr. Listemanna v indijsko vojno vjetništvo.

Čeprav nihče ne ve, kaj se pravzaprav godi v Perzijskem zalivu, je vendar verjetno, da so angleški uspehi tam minimalni in da samo glodajo ob zaprtih perzijskih vratih kakor miši. Številni nomadi, ki so sedaj poučeni o angleških namerah, bodo gotovo skušali angleško prodiranje preprečiti; v notranjo Perzijo ne bodo udrli in nemogoče ni, da bodo morali iz Perzije sploh ven. Mas, ki se zbirajo pod prerokovo zastavo, ni treba podcenjevati. V južni Perziji je nad 30,0000 bojevnikov, ki so večinoma oboroženi z mavzericami; napad nanje bo veljal Angleže mnogo denarja in obilo krvi. Dogodki v južni Perziji se bodo mogoče v kratkem zelo poostrili.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Uradni jezik.

Prosim, te stvari si nisem izmislil jaz, ki sploh nisem prav nič prizadet pri nji, ampak pripovedoval nam jo je zadnjič profesor Janko Kveder in komur ni kaj prav, naj se drži njega, saj iz treh gostiln je bil itak že vržen takorekoč — zaradi svojega jezika. Jaz sem pa nedolžen.

Pravil nam je tole.

No — je rekel — ali ste ga videli? Naš prijatelj, dični okrajni sudac Jošt Pip, je vendarle izlegel svoje društvo za otroško varstvo in se mu dal kronati za predsednika! Pa ste mislili, da ne bo! — Včeraj sem ga srečal tu v mestu. Prišel si je lase strič in kupit ovratnik: obojega je bil pot ben. Spremljal sem ga, govorila sva toinono in rekla marsikako važno in možato. — Najprvo mi je ponosno razodel, da je v teku dveh mesecev shujšal za tri kile in pol; zunaj mu sicer ni bilo nič poznati, ali mož je poštenjak in se ne laže, morebiti je shujšal na notranjih organih, v lobanji ali kjerkoli, vsekako shujšal je, to mu moramo verjeti. Potem mi je potožil, kako skrajnjo netaktnega ima pristava; pomislite, ta irhovina se je zadnjo sredo osmelila, v gostilni, vspričo ljudi in okrajnega glavarja, pri taroku očitati njemu, okrajnemu sodniku in sodnemu predstojniku, da igra kakor "grand packa"! Škandalorum! Nezaslišana predrznost, ki kar kriči po disciplinarni preiskavi!

Spomin na "grand packo" je prijatelja Pipa tako razburila, da je bolj lajal nego govoril in da mu je kar škropilo iz ust. — Šele pogled na lepake kinematografa, pred katerimi se je ustavil, ga je toliko pomiril, da mu je pogovor krenil na druge stvari, in tako je v svojem pripovedovanju polagoma dospel na poglavitno reč: na svoje društvo za otroško varstvo!

Postavil se je, kako je lepo govoril na ustanovnem zboru, hakrament! — Nujna potreba je rodila naše društvo, — je rekel, da je rekel. — In to je res — je dostavil. — Maja meseca je bil predsednik nas vizitirat, vse mu je bilo všeč, prav zadovoljen je bil, dvakrat me je potepljal po levi rami, takole, — edino kar je pogrešal, je bilo društvo za otroško varstvo, in priporočil mi je, da ga ustanovim. Torej je bila ustanovitev društva res nujno potrebna!

— Jasno! — sem odgovoril. — Upirati se nikakor nisi mogel, pa si ga ustanovil! Predsednik je predsednik in če bi predsednik n. pr. želel, da spišeš dramo, se tudi ne bi upiral in bi jo spisal! Kaj pa hočeš! Saj zato si neodvisen sodnik!

Moja opomnja je bila skromna in nedolžna, a Jošt Pip je kmetavz, ki je koj vzrasel in skorej odurno me zavrnil: — Kaj boš! Ti tega ne razumeš!

Pa sem bil posekan!

Logika je lepa reč, ampak težka, ker ne velja povsod enaka. — Slovenci n. pr. imamo zgolj sami zase tri pristne, izvrno narodne, neodoljive načine dokaza ki se z njimi užene vsaka na videz še tako podprta trditev v kozji rog. V teh treh domačih načinih dokazovanja tiči moč naše narodne logike!

Prvi dokaz: — Ti tega ne razumeš! — Kratkomalo in brez vsega drugega: — Ti tega ne razumeš! — Lep, jasen, preverjujoč dokaz! Kdor se mu ne vda, je nestrpnež, prepirljivec ali hujskač ki ne bo umrl v postelji; v škornjih bo poginol na cesti, ustreljen ali zaboden, in njegove kosti ne bodo gnile v posvečeni zemlji!

Drugi, nič slabši način dokaza se glasi: — Ti si liberalec! — oziroma — Ti si klerikalec! — ali kaj takega. N. pr.: Mnenje: — Detelove povesti se čedno čitajo: se kratko in temeljito pobije s protidokazom: — Ti si klerikalec! Takisto se trditev: — Župan Hribar je razvijal v svojem poročilu pametne načrte — uprav sijajno se ovrže z dokazno figuro:— Ti si liberalec! — Ta način dokaza je zelo priljubljen zlasti v javnem življenju in nezanesljivi so tisti, kateri se ne pokore njegovi sili.

Tretji način dokaza: klofuta, prepriča vsakogar, kdor ni pristopen drugim razlogom.

Ti dokazni načini se radi stopnjema vrste; zato sem se rajši miroljubno vdal kar prvemu: — Ti tega ne razumeš!

Oprostil sem se, da so bile moje besede, haha, le slab dovtip, in dregnil sem ga z kazalcem desnice v rebra pod pazduho. To mu je bilo dobro delo, zakrohotal se je, obrisal si ustni z rokavom in mi potem pričel zaupljivo razkladati svoje težave.

— Vidiš, — je rekel, — saj nisem prišel danes semle v mesto samo strič se in po ovratnik, ampak namenjen sem bil k "staremu", veš, zaradi pristava in njegove "grand-packe", hakrament in posvetovati sem se hotel o zelo kočljivi stvari z našim "starim", pa ga ni doma, je šel inspicirat Kurnika v Vinjidol . . . V grozoviti zadregi sem!

—Vidiš, — je nadaljeval, — pri nas imamo društvo za otroško varstvo, to že veš. Jaz sem predsednik društva, ker sem bil za predsednika izvoljen; po pravilih imam pa vrhutega tudi še virilen sedež in glas v odboru kot predstojnik okrajnega sodišča. V odboru sem torej, saj me razumeš, pravzaprav iz dveh naslovov, prvič kot voljeni predsednik, drugič kot virilist, ker sem predstojnik okrajnega sodišča.

Izjavil sem, da vspričo blešečeči jasnosti njegovih besed ne dvomim, da pravilno umevam položaj, in dal sem duška svojemu prepričanju, da bo z ozirom na dvojno odborništvo gotovo deležen tudi dvojnega odlikovanja.

Ozrl se je plašno, položil prst na ustni: — Pst, pst! — in prekinil moje smele besede . . .

Nadaljeval je tišje: — Poslušaj! Sklical sem prvo odborovo sejo. Po pravilih se mora k odborovim sejam vabiti tudi predstojnika okrajnega sodišča, — seveda ker je virilist. To vabilo sem torej kot društveni predsednik napisal in je odposlal predstojniku sodišča, kar sem ta hip slučajno tudi jaz sam, kaj ne! Vabilo je bilo seveda slovensko, kakšno pa: ves odbor je slovenski, vsi društveniki so Slovenci, drugačnih ljudi sploh ni v našem okraju!

To slovensko vabilo prispe torej na sodišče, se opremi z vložnim zabeležnikom, dobi svojo opravilno številko i. t. d., vse, kakor mora biti in se slednjič meni predloži v rešitev. Dobro! Vljudno sem torej društvu odpisal, da si bom štel v čast in dolžnost, osebno se vdeležiti napovedane seje. Odpisal sem seveda nemški, saj veš: uradni jezik je nemški!

Uradni jezik je pa predmet, kateri me je zaradi tajinstvene nedotakljivosti svojega svetobajnega bistva odnekdaj sila zanimal.

Ustavil sem ga. — Počakaj malo, — sem rekel, — kaj je to: uradni jezik? Saj urad sploh nima jezika! Če ima urad jezik, ima potem tudi zobe, požiralnik, želodec, čreva in bogve še kak drug del telesa! Ti se motiš, — sem rekel, — urad nima jezika, jezik imajo le uradniki, pa ga nimajo zase, ampak za druge, s katerimi govore.

Nevoljno me je zavrnil: — Ti tega ne razumeš! — Pravosodna uprava tako zahteva, pa je!

Prepirljivec ali hujskač nisem in poučiti se tudi rad dam, pa sem ga prosil odpuščanja, naj ne zameri neveščemu lajiku, ki je mislil, da poslujejo sodišča zaradi strank in zaradi prebivalstva, ne pa zaradi pravosodne uprave . . .

Nekaj je moralo biti napačnega v teh mojih besedah, kajti Jošt Pip se je ustavil, me premeril od vrha do tal in zarohnel: — Ali veš, kaj si ti? Ti si socialni demokrat!!

Pa sem bil ugnan in posekan!

Ali naj bi se bil tej stopnjevani logiki še dalje upiral, zlasti ko mi je ogorčen in očitajoč dal še pomisliti, da ima 7 otrok in 25 službenih let in da stoji že pet let tik pred avanzmajem? . . . Vdal sem se in lojalno priznal, da ti trije slednji uzroki res močno govore v prilog nemškemu uradnemu jeziku . . .

Sumljivo me je pogledal izpod čela in potem rekel, naj nikar ne mislim, da je tako neumen kakor izgleda. Ampak uradnik je uradnik in ima o uradnem jeziku svoje uradno mnenje. Kot zasebnik pa, je rekel, kot zasebnik pa rad pritrja mojim nazorom.

Kot zasebnik da pritrja mojim nazorom! Kar zijal sem ga! — No, — sem rekel in mu stresel roke, — to me pa veseli! Jaz sem že mislil . . .

Pričel je kričati. — Kaj boš mislil, ti petroler ti! Toliko narodnjaka, kakor je tebe, je mene tudi še in več! Hakrament! Ali ti veš, kaj sem storil kot društveni predsednik, prejemši nemški soddni dopis? Vrnil sem ga sodišču z vljudno, pa odločno prošnjo, naj nam dopisuje slovenski, ker je društvo slovensko! — Prosim te, kdo pa je sodnija? Ali je sodnija zaradi prebivalstva ali je prebivalstvo zaradi sodnije? Ali je sodnija zavezana, da uredi svoje poslovanje po jeziku prebivalstva, ali je morebiti prebivalstvo zavezano, posameznemu uradniku na čast učiti se tujega jezika? — Kaj?!

S te strani nisem poznal Jošta Pipa. Glej, sem si mislil, mož je res narodnjak in njegova zavednost se ne nehuje pri Ciril-Metodovih užigalicah. Spoštljivo sem mu salutiral. — Vso čast! — sem rekel. — Klobuk z glave pred takim sodnikom!

Postal je, ostrmel in stopil dva koraka nazaj. — Kaj sodnikom! — me je nahrulil. — Kdo pa govori sedaj o sodniku? Jaz ne! Ali si nemara gluh? O društvenem predsedniku govorim, ta ima take nazore, ali razumeš? Ne pa sodnik! Kaj pa misliš o sodniku? Sodnik vendar ne more pritrjati mnenju, da se sodišču lahko od kogarkoli vračajo uradni dopisi, ker komurkoli ne diši njih jezik! Kje neki! Ta bi bila lepa! Sodišču vrniti dopis, je bila skrajnja predrznost, ki me je po pravici ogorčila! To-to-to-to je omalovaževanje oblastva in le obžalovati je, da pred takimi izbruhi šovinistične nestrpnosti niso varna niti najplemenitejša karitativna podjetja! Take podlosti so zmožni sploh le Slovenci!

Postalo me je nekoliko sram, da sem Slovenec . . .

— No, — sem vprašal, — in sedaj? Ali misliš društvenega predsednika obesiti dati ali kaj?

Pomislil je malo in gledal je grdo, kakor vrag iz kruglje. — Obesiti ne! — je rekel. — Toda nekaj se mora zgoditi! Sicer se neha država, sicer se prične anarhija! Ali ne? Zato sem se danes pripeljal v posvet k "staremu", pa ga ni doma! In stvar je nujna! — Kaj pa ti praviš?

Njegovo vprašanje je bilo gotovo častno zame. Preudaril sem pa najprvo, ali so zunanje okolnosti dovolj ugodne mojemu ljudomilemu namenu, da mu odgovorim po svoji najboljši vesti in vednosti in ga s prijateljskim nasvetom rešim iz morečih dvomov. Položaj je bil tak, da mi je kazalo, potegniti ga par metrov naprej po pločadi do hišnega vogala. — Tako sem storil, potem sem postal in izjavil: — Skromen filozof — kaj naj koristnega svetujem praktičnemu pravniku v tako zamotanem vprašanju! — Ti si predstojnik sodišča in ti si predsednik društva in ta dva v eni osebi naj si data zadoščenje! Zares, težavna in odgovorna je tvoja služba in vesel sem, da sem profesor! — Toda, kaj sem hotel reči? Ali imaš par dobro podkovanih čevljev? Obuj jih, ti svetujem! In s temi dobro podkovanimi čevlji, ti svetujem, daj samemu sebi pošteno, izdatno, dvakrat pod črtano breo! To zadoščenje ti gre, po pravici si ga zaslužil!

To izpregovorivši sem jadrno smuknil okoli vogala v kavarno. In to je bila izborna taktična poteza. Kajti prijatelj Jošt Pip je že dvigal roko k tretji narodni dokazni figuri: h klofuti!

Usmrtitev angleškega begunca.

Neki londonski dopisnik popisuje kaznovanje nekega angleškega vojaka, ker je pobegnil od svojega oddelka pred sovražnikom:

"Neko noč sem v bolnišnici govoril s kaplanom, ki je bil na bojišču pri nekem odličnem angleškem polku. Ta polk je odlično sodeloval v bojih na severnem Francoskem in je potem bil popolnoma uničen. Kaplan leži v bolnišnici vsled živčnega napada, ki ga je zadel v strahovitih dogodkih na fronti. Kot primer mnogo težkih dolžnosti, ki jih je moral vršiti na bojišču, mi je pripovedoval tudi o sledečem dogodku: Neko noč sem moral prebiti z angleškim vojakom, ki je imel biti prihodnje jutro ustreljen, in vse svoje življenje ne pozabim te noči. Še sedaj ne morem spati, kajti vedno moram misliti na ta dogodek, in ne verjamem, da kdo vojakov, ki so bili pričujoči, pozabi to noč. Vojak je bil ustreljen, ker je pobegnil. Ni bil hudoben človek, toda živci so mu odpovedali, a najhuje na vsem tem je bilo, da ga nihče ni mogel radi tega grajati. Vojaki na fronti vedo bolje nego zdravniki, da se morejo tamkaj živci naenkrat uničiti. Bil je ljubljenec polka in vendar je pobegnil pred sovražnim ognjem. Bil je torej poizkus bega pred sovražnikom in vojno sodišče je moglo izreči samo eno razsodbo. Najhuje pa je bilo, da ni niti hotel verjeti, da ga morajo ustreliti. Eksekucija ob takšnih okoliščinah se v angleški armadi ne smatra toliko za kazen, kakor za ostrašitev drugih, in zato so vsi prijazni z vojakom, ki mora umreti. Podnevi se je vršila razprava pred vojnim sodiščem in ob 11. ponoči so poslali pome, da povem obsojenemu vojaku, da mora zjutraj ob 7. umreti. Vojak nikakor ni hotel verjeti, da bi to bilo res. Neprestano sem mu moral pojasnjevati, da ni zanj nobenega upa več, a on mi je vedno odgovarjal: "Vsi vojaki so moji prijatelji, ni ga niti enega pri celem polku, ki bi hotel name streljati, kajti vsi so že imeli svoje slabe trenutke in jih je ravno tako prijela slabost živcev, kakor mene. Zato me bodo tudi razumeli. V ostalem pa mi je tudi polkovnik naklonjen. Bil mi je vedno kakor oče in gotovo ne pripusti nikdar, da bi bil usmrčen." Vse to je nezmisel." Ura je bila že štiri zjutraj, ko sem ga prepričal, da gre popolnoma resno za njegovo smrt. Toda tudi še potem je mislil, da bo vse to le nekaka strašna igra, da bi mu zadali strah in da bo potem zopet prost, ko bo igra končana. Ko bi bil zakrivil zločin, bi usmrtitev ne bila tako žalostna, ker bi smrt pomenjala kazen. Tem strahovitejše pa je bilo tu, ko je ta vojak moral umreti kot svarilni vzgled za druge. Bil je pač slabič in v armadi se smatra slabost za zločin vseh zločincev. Zjutraj je dobilo šest njegovih tovarišev povelje, naj oddaje svoje puške višjemu častniku. Puške so jim vrnili nabite. Čigava je bila nabita ostro, ni mogel nihče vedeti. Obsojenca so pripeljali iz zapora. Oni, ki ga je vodil, je skočil v stran, počilo je šest strelov in obsojenec se je zgrudil mrtev na tla. Puške so vojaki nato zopet izročili častniku in so jih dobili potem očiščene nazaj, tako, da ni vedel nihče, čigava krogla je zadela tovariša. Edino dobro je bilo pri vsej tej žalostni stvari, da je bil vojak v listinah in seznamku izgub zabeležen kot padel v vojni. Tako ostane v spominu svoje rodbine kot junak in častniki in moštvo polka so prisegli, da ne izpovedo nikdar, kaj se je zgodilo ž njim in kako mu je bilo ime....

Krmljenje konj.

Glede krmljenja konj daje ljubljanski "Slovenec" sledeče nasvete:

Preskrba krme konjem je zaradi vojne silno težavna. Raznih pridelkov iz dežel, ki so dajala druga leta krmo v naše kraje, letos ni k nam; ovsa se je pa tudi na Ogrskem bolj malo pridelalo. — Kljub temu pa mora preskrbeti vojaška uprava pred drugimi dovolj krmil za svoje konje, ker smemo le tedaj upati, da srečno končano vojno, če bo armada dovolj založena z najvažnejšimi potrebščinami.

Vsled teh razmer je naravnih močnih krmil zelo pičlo. Krmil, katerih sedaj ni, pa še dlje časa ne bo mogoče nadomestiti, ker bo večjo množino ovsa dala šele nova žetev, dobivanje sirovin za nekatera umetna močna krmila je pa težavno ali pa celo nemogoče. Ker je prav pri sedanjih razmerah silno potrebno skrbeti za to, da se ne zmanjša število konj, moramo urediti za vsako ceno krmljenje tem težavnim razmeram primerno in zato moramo izhajati z onimi nadomestnimi krmili, ki jih še imamo.

Če je vojna prehranjevanje ljudstva popolnoma predrugačila in nas sili se zadovoljiti s slabejšimi prehranili, ki, so celo dragi in so bili doslej zaničevani, moramo tudi konje drugače prehranjevati, kakor smo bili doslej vajeni. Pri količkaj razumevanju in dobri volji lastnikov konj bo to šlo in mora iti.

V naslednjem je nekaj nasvetov, kako je mogoče konje prehranjevati za časa pomanjkanja z nadomestnimi krmili, kar jih imamo.

Pred vsem je tole pomniti:

Če je treba zamenjati krmo, kateri je konj privajen, se ne sme nikoli naenkrat menjati. Vsaki krmi nove vrste se mora privaditi konj le počasoma. Zato zlepa ni mogoče dosti priporočati, da se poklada vsako krmilo nove vrste začetkoma le poleg stare, in sicer prvi dan prav malo, potem pa dan za dnevom več, tako da dobiva konj samo novo krmo šele, ko mine teden dni. Žival pa, kateri bi se poznalo, da ji nove vrste krma ne stori ppolnoma dobro, se mora še bolj počasi navaditi na njo.

Vpoštevaje to načelo se priporoča za konje tako-le sestavljati krmo:

a) za težke vprežne konje s 750 kg povprečne žive teže: 2 kg turščice, pol do 1 kg oljnatih tropin, 10 do 12 kg sena, 2 kg sirovega (nečiščenega) cukra, 1 in pol kg otrobov, 3 kg rezanice in 1 kg riževe krmilne moke;

b) za konje s približno 450 kg teže (za srednje težko delo): 2 kg turščice, pol kg oljnatih tropin, 5 do 8 kg sena, 1 in pol kg sirovega cukra, 1 kg otrobov, 2 kg rezanice;

c) za lahke konje s približno 350 kg žive teže: 2 kg turščice, 4 do 6 kg sena, 1 kg sirovega cukra, 1 kg otrobov.

Nujno se priporoča pri močnem pokladanju sena dajati konjem primerne množine soli. Pri pokladanju sirovega cukra je priporočeno dajati 2 odstotka krede.

Razen teh krmil pridejo v pičli množini v poštev izluščeni rezanci sladkornate pese, sladkornato močno krmilo in konjski prepečenec.

V posebnih okoliščinah se tudi priporoča pokladati posušene ostanke iz kuhinje ter zdrobljene pokladati, iz katerih je pa skrbno odbrati meso in kosti.

Raznoterosti.

—o—

Napoleonovi vojni nauki.

V današnjih časih, ko govori ves svet samo o vojni, bo morda zanimalo tega in onega, kake nazore je imel o vojni mož, ki se je znal vojskovati. Izmed naukov, ki jih je dal cesar Napoleon I. naj zabeležimo nekatere posebno interesantne: "Gorje armadi, ki ne zna rabiti motike in krampa; gorje tistim, ki se dajo zapeljati po besedah, maširati, manevrirati, prodirati", zakaj s temi besedami se obljublja zmaga, ki se ravno s temi akcijami ne da doseči. — Glavno je, da se stvarjajo dobre utrdbe." — "Vojno načelo je, da imajo topovi odločilni pomen, a če je mogoče, udariti, kakor strela, zaleže to več kakor topovi." — "Vojna umetnost zahteva, da se armada raztrese, kadar gre za živila, in da se strne, kadar treba iti v boj." — "Navzočnost vojskovodje je neizogibno potrebna: on je glava cele armade. Galije niso podvrgle rimske legije, ampak Julij Cezar; rimska republika ni trepetala pred armado, ki jo je Kartaga poslala v Rim, ampak tresla se je pred Hanibalom; Indije niso dosegle macedonske falange, ampak Aleksander Veliki; v sedemletni vojni proti trem največjim silam v Evropi ni zmagala ruska armada, ampak zmagal je Friderik Veliki." — V vsaki vojni je en trenutek odločilen; od vojskovodjevih zmožnosti je odvisno, če ga ugane in ga izrabi." — "Primerijo se slučaji, da se z žrtvovanjem mnogih vojakov, prihrani še več krvi."

Madžarska Juda ukradla dva vlaka.

"Pesti Hirlap" piše: "Do sedaj smo brali v detektivskih romanih, da je izginil vlak brez vsakega sledu, kakor da bi ga požrla zemlja, a končno se je le zvedelo, da je vlak ukraden. Sedanji dogodki za časa vojske so nas poučili, da ni nobena reč nemogoča, pa niti ta, da se ukrade cel vlak. Domobransko vojno sodišče v Pečuhu je odkrilo veliko zlorabo pri dobavi žita za vojsko. Več tednov se je vršila preiskava, katere niti so vodile v Košice in Miškole. Dokazalo se je, da so dobavitelji oškodovali erar za več tisoč in sicer s tem, da so vojaški upravi prodali po večkrat eno in isto blago in da so pet ali šestkrat dobili za eno in isto blago denar ter si ta dobiček po bratovsko med seboj razdelili, namreč dobavitelj in njegovo osobje, ki mu je pomagalo pri goljufiji. V Stolnem Belgradu je bil aretiran neki član tega društva, ki je pri zaslišavanju izjavil, da je glavni krivec pri tej goljufiji Ignacij Pollak, eden od lastnikov košiške tvrdke Pollak in Bernatt. Tvrdka je že 40 let dobavitelj vojaške uprave in za časa mobilizacije ni le prodala erarju slabega ovsa, mrve in slame, ampak je izvršila tudi neke predrzne goljufije. Vojno domobransko sodišče v Pečuhu je brzojavno obvestilo budimpeštansko vojno oblast, naj se imenovani Ignacij Pollak aretira, ker se baje nahaja v Budimpešti. Zvečer je prišel k policiji neki vojaški avditor in zahteval aretacijo Pollaka. Detektivi so dognali, da je ta milijonar stanoval v "Continentalu", a je kmalo odpotoval na Dunaj, izjavivši v hotelu, da se v kratkem vrne. Detektivi so neprenehoma pazili okoli hotela, a vratar je dobil nalog, da takoj obvesti vojno sodišče, kakor hitro se Pollak vrne. Avditor je na policiji izjavil, da Ignacij Pollak ni samo osumljen navadne goljufije, ampak da je obtožen tudi zaradi poneverjenja dveh vlakov, katerih vsaki posamezni je štel 50 vagonov. Po prvem obleganju Przemysla, potem ko je bil Przemysl osvoboden, je dobil Polak naročilo, naj pošlje v Przemysl 50 vagonov mrve. Oseba, ki je aretirana v Stolnem Belgradu, se je prav takrat nahajala v Przemyslu in je od Pollaka prevzela vagone ter jih tudi izplačala. Potem sta znala oba izredno spretno ukrasti oba vlaka, ki sta bila že prevzeta in izplačana. Nekega dne sta izginila iz Przemysla oba vlaka z mrvo. Ta dva sta namreč vlaka ukradla, ju pripeljala v Košice in mrvo spravila v skladišče tvrdke Pollak. Tudi sedaj sta mrvo ponovno prodala vojaški upravi in ponovno dobila za to denar. Natančnejših podatkov še ni, kako sta mogla neopaženo ukrasti dva vlaka. To bo že povedal Pollak in vse odkril pred vojnim sodiščem, kajti drugi dan zjutraj se je v resnici vrnil z Dunaja v hotel "Continental", kjer so ga detektivi aretirali. Pollaka je policija takoj drugi dan prepeljala v vojaški zapor.

POSLANO.

Poziv tukaj dobro znani in takozvani Mici Štangarčevi, da prekličeš vse tvoje lažnjivo in podlo obrekovanje s tvojim grdim jezikom napram meni in mojima bratoma Franku in Johnu. Ako ne prekličeš svojih obrekovanj, se bodeš zagovarjala pred sodiščem.

Denver, Colo., 21. junija 1915.

Frances Skrabec.

VABILO
na
PLESNO IN ZABAVNO VESELICO,
katero priredi
dr. sv. Alojzija št. 36 J. S. K. J.
v Conemaugh, Pa.,
v ponedeljek 5. julija 1915.

Tem potom vabimo vse rojake in rojakinje iz okolice, da nas blagovolijo posetiti na omenjeni dan in nam pripomorejo k boljšemu napredku v korist društva. Za dobro zabavo bode obilno preskrbljeno v vseh zadevah. Igrala bode slovenska godba pod vodstvom g. Viktorja Navinšeka z več krasnimi komadi za ples in za razvedrilo tistim, kateri ne plešejo.

Začetek točno ob 8. uri zjutraj in veselica traja do 12. ure ponoči, ali pa še dalj časa, ako bode občinstvo s tem zadovoljno, da tako tem bolj izrabimo praznik ameriške neodvisnosti.

Vstopnina za možke 25¢; dame vstopnine proste.

K obilni udeležbi vabi Odbor.

OPOMBA. Članom gori omenjenega društva se tem potom naznanja, da mora vsaki prispevati v društveno blagajno svoto $1, pa naj si bode v bližini ali oddaljen, izvzeti niso niti bolniki, ker to gre vse za upravo društva, torej ni nikaka kazen od društva naložena na člane, samo vsaki mora prispevati za društvene stroške, ker brez sredstev ne more nikdo iti naprej, ravno tako tudi društvo ne. Člani so prošeni, da to upoštevajo in da store svojo dolžnost v teku treh mesecev; kdor ne bode spolnil svoje dolžnosti, se postopa po pravilih proti dotičniku.

Z bratskim pozdravom

(25&28-6) John Brezovec.

VABILO NA PIKNIK,
katerega priredi
dr. sv. Janeza Krst. št. 75 JSKJ.
v Canonsburg, Pa.,
v nedeljo dne 4. julija 1915
na farmi.

Prihod na poulični kari do Allison postaje, potem se gre proti železniški progi na onostran potoka.

Tem potom vabimo vsa sosedna društva, da bi se naj udeležila tega izleta, kar se jim pošteno povrne ob enaki priliki. Vstopnina za možke samo en dolar, dame so proste vstopnine.

OPOMBA. Društvenim članom, ki se ne udeleže, se naznanja, da bodo morali prispevati v društveno blagajno, in sicer oddaljeni po 50¢, bližnji pa po $1. — Zajedno opozorim vse člane, kateri ne plačajo redno svojih mesečnih prispevkov ali pa se vsaj ne zglasijo in povedo, kedaj bodo plačali, da bodo suspendirani, dokler ne poravnajo svojih dolgov. Tako je bilo sklenjeno na seji 20. junija. Oddaljeni člani naj pošiljajo svoje mesečne prispevke na društvenega tajnika:

George Shultz,
P. O. Box 308, Houston, Pa.

((25&28-6)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 67, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štv. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štv. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenes, štv. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisme od strani članov se ne bode oziralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Liza.

Marija Kmet.

(Konec.)

Potok, junija 1912.

Če človek nima doma, je hudo, a če ga ima, je spet hudo. Ovira me. Že sama sem neodločna, a zdaj še dom. Govorila sem doma o Parizu; a saj veš, kam bi s takimi preširnimi besedami dekle, mlado in neizkušeno. In vendar -- pojde — videl boš, da pojde. Gotovo se prezirljivo smehljaš, Tone — pa boš videl, imela bom vendarle enkrat tisto moč, ki me potegne preko vsega. Samo kdaj? Čutim sicer, da kmalu. Pa dovolj o tem, govorila bova v počitnicah.

Tu živim kakor v adventu, če ne še bolj spokorno. Moja soseda, dva stara človeka, se čudita moji mladosti, ki je vsa brez življenja. "Žalostno vas je gledati", pravita. Jaz pa ne čutim ne starosti, ne žalosti. Hodim v mraku med temi griči in iščem v gozdu zimzelena in zvoneckov. Menda iščem pomladi. Ljudi ne vidim dosti edino pri kosilu. Tu sta dva pametna človeka. Eden šestindvajsetletni bankroten starček, ki gleda name kakor na naivnega otroka in me vendarle zavida. Človek, ki ga je ubila prestara mladost. Drugi je vesel, mlad in zelo zloben. Ampak ne more mu človek zameriti, kakor otroku ne, če pokaže jezik.

Po kosilu filozofiramo, prepiramo se, ali pa nam tisti veseli fant pripoveduje posemezna poglavja veselih novel, ki jih je sam doživel. In smejemo se tako hupno, da v sosednji sobi stikajo glave.

Pozdravljen!

II.

Potekali so zadnji dnevi počitnic. Deževno je bilo zunaj in hladno. Stopila je Liza k očetu v delavnico in ga nemo gledala. Oče se je ozrl in dejal: "Kaj je, Liza?"

"Pojdem", je odgovorila Liza in ga ni pogledala.

"Kam?" je dejal oče in delal dalje.

Lizi je hitro šinila kri v glavo, stisnilo jo je nekaj krog srca in ni mogla takoj odgovoriti. Še enkrat je vprašal oče, odložil čopič in jo ostro pogledal:

"Kam hoče?"

"V Pariz", je komaj slišno rekla Liza in pogledala skozi okno. Tedaj se je oče nasmehnil, prijel spet za čopič, ga pomočil v barvo in ji poredno zažugal: "Poglej jo, poglej, kako se zna norčevati. V Pariz pa že lahko greš, tja ti ne branim, ha, ha! Predno boš ti v Parizu, bom jaz tudi že tam." In zmajal je z glavo: "Oh ta dekle, kako me zna...." In delal je dalje. Liza pa je stopila bliže k njemu, ga prijela za ramo in rekla glasneje: "Oče, v resnici pojdem, ne šalim se."

Ni se zmenil oče tudi za te besede ne, samo smehljaje je zamrmral: "Seveda pojdeš, kajpada. Liza pojde v Pariz. — Oh otrok!" — je zavzdihnil in se trudno nasmehnil. Obenem pa se je ustrašil vseh teh besed, ki jih ni mogel in tudi ni hotel razumeti. Vedel je o Tonetu in Lizi vse, tudi to, da ji Tone prigovarja in jo sili v Pariz. A prav do dna ni mogel razumeti, zakaj bi Liza pustila službo in odšla kar na slepo srečo. Sicer službo bi dobila kje — a vendar, kako bi bilo vse to. Ne, ne to ni mogoče, s tem ne bo nič.

Liza je še vedno stala poleg njega in ga gledala. Koncem svojih misli jo je oče resno pogledal in odložil spet delo. Liza je rekla: "Da, oče, jaz pojdem! Dovolj mi je teh ozkih mej, v katerih živim tam zunaj. Ni zame ta kruh in niso zame vsi ti majhni kraji. Jaz hočem ven, jaz hočem širnih krajev, hočem šumnih mest, hočem v Pariz!" Razvnela se je bila popolnoma, in vsa rdeča so bila njena sicer bleda in upadla lica. Težke kite so se polagoma spustile niže na zatilnik in razburjena je bila, da so ji trepetale vse mišice. Take še ni bil videl oče, in končno je moral, četudi ni hotel, razumeti, da gre tu za nekaj resnega in se Liza vendarle ne šali. Nekako sitno mu je bilo in sramoval se je, ko mu je skrivoma prilezla solza v oko. Pogledal je na pričeto delo in dejal mirno, a tako, da se je čutil neki notranji trepet v njegovem glasu: "Vidiš, Liza, in zopet ti moram reči, da imaš pamet triletnega otroka. Kam hočeš, kam siliš z doma in iz domačih krajev, ko ne veš, kako silno mrzli in trpki so tuji domovi, kako zelo kamenita je tujina! Nikjer še nisi bila, zato govoriš tako. Nekaj ti je stopilo v mlado glavo pretreslo ti je mlade misli in možgane, pa hočeš nekam, da sama ne veš kam. Otrok si in spet otrok. Ali misliš, da so šumna in velika mesta res tako svobodna in prosta? In Tone —"

Tu je nenadoma umolknil. Čutil je, da nima pravice govoriti o mladih dveh, zakaj vedel je, kaj je ljubezen. A čutil je nekaj drugega, nekaj, kar ga je za hip osupnilo. Čutil je, da se vzbuja v njem nekak egoizem in da ga mora Liza čutiti. Četudi je bilo res, da je bil v skrbeh za njeno bodočnost in ji je branil največ radi tega, a bilo je še drugo v njem in tega ga je bilo sram. Liza je videla boj v njem in smilil se ji je. Že davno je vedela za vse te besede, ki jih bo oče govoril v tem slučaju in niso ji šle do srca. A zbolel jo je ta boj in prijela ga je za roko in ga pogledala v oči. V tem je prišla mati in vprašala:

"Kaj je? Spet Liza govori o odhodu?"

"Da, mati. Sicer pa pustimo zdaj to!"

"Oh, Liza, kdaj te bo srečala pamet, kdaj?" in zakrila si je obraz in zaihtela.

"Ne muči naju na stara leta, saj veš, da je že odšla tvoja sestra in zdaj si še ti taka." In spet je glasneje zaihtela in sedla na stol poleg okna. Liza je videla, da spet ni prišlo do odločitve, čudno jo je zamrzelo vse skupaj, vzela je klobuk in odšla. Oče si je oddahnil in smehljaje nadaljeval svoje delo, mati pa je vzdihovaje odšla spet v kuhinjo, kjer je prejokala ves večer.

Drugo jutro je solnce veselo sijalo; bil je tako lep jesenski dan, da ga je moral človek nehote z občudovajem motriti. Lepa je jesen v solncu, dovršena lepota je, ki trosi mir in sijaj v misli človeka. Liza vsega tega ni občutila, ko je stopala po ulicah proti Tonetovemu stanovanju. Zadnji dan je bil danes, najbrže da odide Tone še ta večer, je mislila. Topa je bila in brezčutna; mučno jo je dirnila ovira staršev, v drugi luči jih je videla sedaj, brezpomembne so se ji zdele besede o hvaležnosti do staršev. Čemu bi jim bila zdaj hvaležna, je mislila. Ne pomislijo na mlada leta. — Ali pa bi bila res tako nesrečna tam zunaj in starši slutijo to? Žalostno je gledala v tla in sklenila, da ne misli več o tem, da le še pove Tonetu, da spet ne pojde. Koko ji je zadnjič govoril, da mora iti, da je ne pusti še tretje leto samotariti na kmetih. Potrkala je na vrata in vstopila.

Tone se skoro ni ozrl; čepel je na tleh in zlagal knjige, perilo in druge drobnarije v kovčeg, ki je ležal šioroko odprt na tleh pred njim. Slabe volje je bil in metal je vse skupaj, kakor je pač naneslo. Ko je Liza zaprla vrata za seboj, je šele pogledal kvišku in dejal: "Ti si, Liza? Dobro. Pospravljam, danes pojdem. No in kako je s teboj?"

Liza se je naslonila na nizko omaro z obema komolcema in je gledala črnomarogasti les, ki se ji je naenkrat zazdel izredno star in črviv. Malomarno je rekla in ga pogledala: "Ne pojdem!"

Tedaj pa je Tone sunil kovčeg daleč v stran, da se je prevrnil in se je vse raztreslo po tleh. S hripavim glasom je zavpil: "Ali si že napol umrla in si stara in slaba, da nimaš več toliko moči in volje, da bi se otresla doma in stopila na noge? Ali misliš, da je bilo meni lahko zapustiti dom tisti čas? — Pa treba je volje in gre — vse gre. Torej hočeš spet umirati? Ali je tebi in tvojim staršem ljubše, da umiraš? Seveda — ženske — trpljenje, to je vaš vzor! V njem najdete lepoto, čistoto in ne vem, kaj še! Ali ne veš, Liza, da je boljše eno leto živeti, kakor pa trideset let umirati?" — Skočil je kvišku in si ves razgret popravljal lase in začel hoditi z dolgimi koraki po sobi.

Liza je molčala. Vzravnala se je in ga mirno in vprašujoče pogledala. Naenkrat se je Tone ustavil pred njo, stresel z rameni, kakor bi se bil pravkar zavedel, kaj je govoril, podal je Lizi roko in jo tiho vprašal: "Ali si huda?"

Odkimala je. Tedaj jo je Tone privil k sebi, jo naenkrat izpustil in se sklonil tik k njenemu obrazu. Zamolklo je dejal: "Liza, ali ne čutiš tudi ti, da zahteva ljubezen še nekaj več?"

Osupla ga je pogledala in padla je mrena z njenih oči in razumela ga je. Vedela je, kaj pomeni njegov izmučen in bled obraz, čemu mu žare oči tako vroče in v čudnem ognju. In v tistem hipu se je zazdela sama sebi tako zelo majhna in otročja, in tako plitvi in suhoparni so se ji zazdeli starši v svojem odporu.. Zdaj je videla le njega in sebe in to je bil ves svet, ves dom in vsa zlata solnčna sreča.... "Tvoja sem!" In kakor brez uma ga je stisnila k sebi in ga poljubila na tiste žejne in hrepeneče oči. Tone se je stresel, jo pogledal, kakor bi bilo pred njim neko vzvišeno bitje, zdrsnil je na kolena in objel njeno telo.

Doma se je Liza začudena ozirala okrog, skoro ni spoznala svojega doma, tuja sta ji bila oče in mati in ni mogla razumeti, da jo je ravno vse to moglo kdaj sploh ovirati.

Tudi oče je čutil, da ni vse v redu; vedel je, da je Liza izgubljena za dom. Pospravljala je svoje reči v kovčeg in ni ji branil, četudi se mu je srce krčilo žalosti in groze. Mati je spoznala Lizino namero, parkrat jo je stisnila k sebi in je ni izpustila, a Liza jo je samo čudno motreče pogledala.

Zvečer je bilo, ko je bila Liza gotova in je segla v roke očetu in materi v slovo.

Oče jo je še enkrat pogledal in dejal komaj slišno: "Torej resnično, Liza?"

Pokimala je in poljubila mater, ki se ji je ovila krog vratu in glasno jokala; a oče je pristopil in šepnil:

"Pojdi, mati, življenje zahteva mladih ljudi! Ne pozabi, midva sva že stara...."

Od začetka v vojni.

Največ sinov je dal cesarju za vojsko v sorški fari "zadnji Tolar", namreč štiri. Kako se je pa začudil, ko je prišel njegov sin Jurij v popolni vojaški opravi, v kožuhu iz Karpatov domov na 14-dnevni dopust. Naravnost iz strelskih jarkov je prišel, na lopati se mu je še držala karpatska prst. Od prvega početka je bil v vojski pri 7. lovskem bataljonu. 26. avgusta se pe prvikrat srečal z Rusi za Lvovom pri Krasnu; takrat bi bil kmalu ujet, pa je zbežal s tremi tovariši. Sovražnik je za njim streljal kakor da bi razsipal grah. Par dni je blodil okrog, preden je prišel k svojim četam. Ob tej priliki je izgubil tornistro, pozneje pa je spoznal, da je le dobra, zato je sklenil, da je nikdar več ne popusti. Večkrat je namreč dobil v nji ruske krogle, ki so bile njemu namenjene. Pri Grodeku se je v njegovi bližini razpočila granata, da ga je s prstjo zasula; komaj se je izkopal, vendar ne njemu, ne njegovim tovarišem ni nič škodovala, samo eno uro so bili vsi gluhi, Občudoval je przemyselsko trdnjavo, udeležil se je vseh bojev po galiških brdih, videl je, kako so Rusi zajeli dve lovski kompaniji začetkom decembra, komaj se je rešil in ni mogel polagati svojemu bratranu Šimčevemu Jožetu in pa svojemu prijatelju Kejžerjevemu Jaku iz Danj. Zraven je bil pri ponočnem napadu 11. decembra pri Krempni. Niti artilerija, niti pešci niso mogli Rusov pregnati, sami so mislili, da zato ne zadostujejo trije regimentii — zato je bil odločen napad na nož. Tiho se priplazijo do ruskih strelskih jarkov; stalo je 80 straž. Ko jih zapazijo, pa zbeže, lovci pa drve naprej, zraven so pa še pregnali kozake, ki so jih s strani napadli. Rusi so bili tako dobro zakopani, da so šli lovci čez njihove prve jarke. Zdaj pa zleze sovražnik ven in jih za hrbtom napade. Ko so spredaj dobro pometli, so se morali pa z bajonetom nazaj vreči na sovražnika, čez katerega so popreje šli. Ko pridejo do njega, pomeče orožje proč in vzdigne roke. Ena lovska kompanija je ujela 360 neranjenih Rusov. Takrat sta padla dva njegova rojaka iz Porezna, Bajtarski Miha in Podhočarjev Tonček, zadeta oba v glavo. Kot spomin si je vzel ruski kramp, ki je bil vsem tako všeč, da ga je toliko časa posojeval, da se mu je zlomilo toporišče. Splošno so ujeli silno veliko Rusov. Od Božiča je bil v Karpatih. Mraz je bil tak, da je vsak dobil ozebline, kdor je bil pol ure pri miru; da se je ogrel, je ponoči vstal in letal, podnevu pa kidal sneg. Od začetka bojev se je le dvakrat vozil, enkrat v Galiciji z vlakom; komaj so izstopili, se je že pričel boj; drugič v Karpatih z avtomobilom, ker je bila na nekem kraju sila, da so Ruse vrgli nazaj. Prvi so imeli uši oficirji, kmalu so jih bili vsi polni; zdaj dobivajo neki prah, ki se potrese po obleki in ki se je dobro obnesel. V jeseni je bil večkrat lačen, po njivah so pobirali sadeže; enkrat so njegovi tovariši vzeli zeljnate glave, on pa je rezal storže in jih jedel. Sedaj je pa v Karpatih za hrano dobro preskrblejno. Stari vojaki so se naučili zidati jarke, kar iz skal in ruše hitro narede kritje. Na levi in desni, spredaj in zadaj so padali tovariši, on je ostal pa zdrav, le enkrat ga je ruska krogla ranila na ušesu, kapo ima prestreljeno.

Przemyslska posadka.

Poizvedovalnica za vojne ujetnike, ki jo je ustanovil avstrijski "Rdeči križ", je prejela naslednje, v francoskem jeziku pisano pismo enake poizvedovalnice "Rdečega križa" v Petrogradu: Predsedstvu Rdečega križa, Dunaj. Na željo generalnega ravnateljstva carskega ruskega Rdečega križa sem bil v posebni misiji poslan v Galicijo in zlasti Przemysl. Žurim se, da predsedstvu avstrijskega Rdečega križa naznanim to-le: Večjidel przemyslske posadke je bil takoj po predaji odstranjen iz Przemysla. Le bolniki in ranjenci so se pustili v bolnišnicah in sanatorijih. Imajo (njih število je kakih 6000) vse zdravniško nego, ki je potrebujejo. Posadka se je spravila v raznih smereh v kraje vojaških oblastev in krajev Kazan in Turkestan, kjer ostanejo stalno internirani. Seveda se bo doposlatev list na Dunaj, radi velike oddaljenosti teh krajev od Przemysla in radi velikega števila ujetnikov nekoliko zakasnila. Centralni poizvedovalni urad za vojne ujetnike pa bo že tekom prihodnjega tedna poslal liste častnikih in moštvih, ki so bile sestavljene v Przemyslu samem, kakor tudi več list o častnikih in moštvih z etapnih postaj. Kar se tiče podpore przemyslski posadki do trenotka njenega definitivnega interniranja, dobivajo subalterni častniki do vključno stotnika po 1 rubel 50 na dan (približno 4 K) podpolkovniki in polkovniki 2 rubla 25 (približno 6 K) in generali po 2 rubla 50 na dan. Moštvo dobiva enako mezdo kakor ruski vojaki. Vsled hitre odprave posadke iz Przemysla v notranjo Rusijo je bilo težko, da bi se na vseh medpostajah organizirala zadostna pomočna služba, vendar se je na mnogih rodajnih ruskih mestih vse mogoče odredilo, da so se na raznih medpostajah potrebnim ujetnikom nudile kopeli in čisto perilo Podpora v denarju ali predmetih, ki nam dojdejo po oskrbnem odboru na Dunaju, se takoj prazdeli ujetnikom v določenih jih krajih. Predsednik osrednjega poizvedovalnega urada za vojne ujetnike generalmajor Ověinmikov.

Ameriška pšenična moka na Tirolskem.

Iz Inomosta javljajo: Iz Telfsa se poroča: Zanimalo bo, ker se tukaj v Telfsu kuha z najfinejšo ameriško pšenično moko. Srečen je tako klobučar Raunicher, kateremu je poslala njegova hči Ana iz Čikage 10 funtov pšenične moke. Plačala je za moko 60 centov, za poštnino pa 2 dolarja 64 centov. Moko je odposlala 19. marca, dostavili so jo Raunicherjevi rodbini dne 8. majnika.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

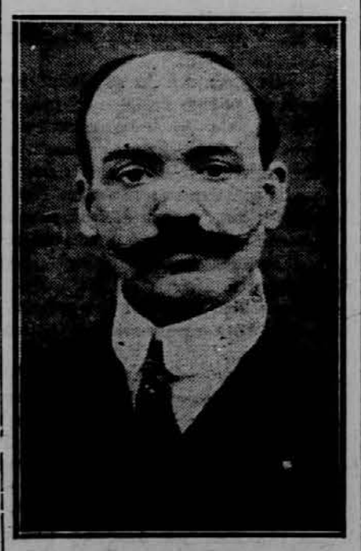

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—.60
Evangeljska zakladnica	—.50
Gospod usliši mojo molitev z posebno velikimi črkami	$1.00
Ključ nebeških vrat	—.50
Jezus in Marija	—.40
Marija Varhinja	—.60
Marija Kraljica	—.60
Marija Kraljica, elegantno vezana	$1.20
Pot k Bogu, v šagrin vezano	$1.20
Rajski Glasovi	—.50
Rajski Glasovi, elegantno vezano	—.90
Rajski Glasovi, v slonovo kost vezano	$1.20
Sv. Ura, elegantno vezano	$1.20
Sv. Ura, v slonovo kost vezano	$.1.20
Skrbi za dušo	—.60
Skrbi za dušo, elegantno vezano	$1.20
Nebesa naš dom, elegantno vezano	$1.20
Vrtec nebeški	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Berilo tretje, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Dobra kuharica, vezano	$3.00
Domači zdravnik, vezan	—.75
Domači živinozdravnik	—.50
Evangelij	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Hitri računar, vezano	—.40
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del po	—.50
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	$1.20
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Prva nemška vadnica	—.35
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	$1.20
Slovenski pravnik	$2.00
Slovar nemško-slovenski (Janežič-Bartel), vez.	$2.50
Slovenska kuharica, vez.	$3.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.25
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—.60
Slovensko-angleška slovnica, vez.	$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Spretna kuharica, brošir.	—.80
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Živinorejnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk	—.20
Belgrajski biser	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Boj za pravico	—.40
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Jožef II.	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	$5.00
Človek in pol (Cankar)	$1.00
Cvetke	—.20
Don Kižot	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Evstahija dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Grizelda	—.10
Grof Radecky	—.20
Hedvika, banditova nevesta	—.20
Hirlanda,	—.20
Hlapec Jernej	—.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izlet v Carigrad	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Kristusovo življenje in smrt vezano	$3.00
Krištof Kolumb	—.20
Križana umiljenost	—.40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Lažnjivi Kljukec	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Maksimilijan I.	—.20
Marija, hči polkova	—.20
Mati, socijalen roman.	$1.00
Malomestne tradicije	—.25
Mir Božji	—.70
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič.	—.20
Na divjem zapadu, vez.	—.60
Na indijskih otokih	—.30
Najdenček	—.20
Na jutrovem	—.35
Na krivih potih	—.30
Na različnih potih	—.20
Narodne pripovesti, I., 2. in 3. zvezek po	—.20
Naseljenci	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Nezgodan a Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
O jetiki	—.15
Odkritje Amerike, vez.	—.80
Pasjeglavci	$1.00
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Pri Vrbčevem Grogi	—.20
Prst božji	—.20
Randevouz	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Senila	—.15
Simon Gregorčiča poezije	—.45
Stanley v Afriki	—.20
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—.30
Sveta noč	—.20
Srečolovec	—.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	$5.00
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Štiri povesti	—.20
Tegetthof	—.25
Turki pred Dunajem	—.30
Trije rodovi	—.50
Vojna na Balkanu, 13 zvez.	$1.85
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenjepis Simon Gregorčiča	—.50
Življenja trnjeva pot	—.30
Znamenje štirih	—.30
Za kruhom	—.20
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, kršćanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
13. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
17. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.25
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA:
Zbirka gredaliških iger.

Brat sokol	—.20
Cigani	—.40
Dobro došli	—.20
Doktor Hribar	—.20
Dve tašči	—.20
Pri puščavniku	—.20
Putifarka	—.20
Raztresenca	—.30
Starinarica	—.20
V medenih dneh	—.30
Županova Micka	—.30

RAZGLEDNICE:

New-yorške, s svetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mest New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35
veliki	—.75

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakazniei, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

SLOVENSKA LIGA

AMERIKANSKO SLOVENSKA SAMOOBRAMBENA LIGA — LE VKUP, LE VKUP, LE VKUP V SLOVENSKO LIGO!

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trošt, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovolijo poslati glavnemu tajniku. Vsaka vplačana svota bode potrjena po tajniku in razglašena po slovenskih listih. Istočasno naj tudi obvesti gl. blagajnika, koliko denarja so poslali.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse iztise Pravil Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edvardu Kališu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravil, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

V ruskem ujetništvu. Za mrtvega proglašeni član slov. akademične društva "Danica" Ivan Lovšin iz Ribnice je pisal iz ruskega ujetništva županu Oražmu v Moste, da se nahaja v Omsku v Sibiriji v vojaški bolnišnici. Dopisnica je bila oddana 13. apr. in je prišla v Moste pri Ljubljani na binkoštni ponedeljek.

Oče in sin pri vojakih. Iz Gorjuš v Bohinju pišejo: Od tu sta šla k vojakom gospodar Matevž Torkar, ki služi kot črnovojnik pri topničarjih, in njegov sin Ivan Torkar, ki služi pri 27. domobranskem pešpolku. Doma so ostali še štirje otroci brez matere, ki je umrla 19. januarja letos.

Mnogo vojakov-slepcev se nahaja v bolnišnicah in zavodih, pri svojcih in dobrotnikih v Ljubljani in Spodnji Šiški.

Odlikovanje. Bronasta svetinja Rdečega križa je podeljena ljubljanskemu tvorničarju Otonu Drelse in nadporočniku v evidenci Francu Gerstenmayer.

Vojaški uradnik zblaznel. 27. maja ponoči po 12. uri je prišla iz Gorice v Ljubljano rodbina vojaškega uradnika Gasparinija. Gospa Gasparini je na kolodvoru šla iskat svojo prtljago in je med tem časom pustila moža na peronu pri bufetu. Dala mu je v varstvo večjo njegovo ročno potno torbo, v kateri so bili dragoceni uhani (briljanti, v vsakem uhanu pet večjih briljantov, okolu približno devet manjših, spodaj pristni biser), velika zlata dolga damska verižica z uro, ki ima uloženi dve lastovki s petimi malimi briljanti, dve zlati mali ovratni verižici, zlat obesek, na katerem je francoski napis "Moj", spodaj je miška, ki ima dva rubina v očeh, trivrstna zapestnica z obeskom, na katerem je napisano nemško: "Ti si moja zvezda sreče", srebrni verižni prstan itd., dokumenti in dekreti, ki jih je mož dobil kot vojaški oficijal, vizitnice, nočne srajce z monogrami z zaznambami "C. G." in "E. G.", hranilnična knjižica "Banca Trentina Cattolica". Poleg te torbice je bila še druga ročna torbica iz povoščenega platna, v kateri je srajca z napisom "Kristin". Ko pride gospa nazaj, ni bilo moža in teh stvari nikjer. Šli so ga iskat in dobili so ga pred hotelom "Union" zblaznelega. Zgoraj omenjenih stvari ni imel več pri sebi. Nesrečnega moža so spravili v bolnišnico.

Begunci z laške meje. V Ljubljani in drugod po Kranjskem je vse polno beguncev z italijanske meje. Dosedaj so jih imeli več kot preveč iz Galicije, sedaj pa še z italijanske meje. Ubogo slovensko ljudstvo!

Žalostna usoda. "Slovenec" 27. maja piše: Zakaj nima naša dežela več bogastva in zalog! Prihajajo v deželo begunci — in menda je ni na svetu bolj žalostne usode kakor je ta. Tri dni je že pred kolodvorom v Ljubljani mati s šestimi otroci, pa brez beliča. Železnica ne vozi v njen rojstni kraj. — Dobro kranjsko in ljubljansko srce, odpri se na široko in sprejmi vase vse potrebne in vredne!

Umrli so v Ljubljani: Katarina Božič, gostja, 72 let. — Alojzij Manfreda, sin strojnikove vdove, 5 let. — Katarina Jereb, kaznjenka, 42 let. — Anton Bučar, trgovec, 64 let. — Marija Kos, cestarjeva hči, 19 let. — Josip Gosar, zakupni dacar, 47 let. — Marija Lamovec, mestna uboga, 86 let. — Adela Komatič, hči trgovskega zastopnika, 15 let.

Umrla je 26. maja Josipina Hribar, rojena Košak, posestnica in gostilničarka v Podgabru pri Radohovi vasi.

Nesreče v Ljubljani. S Posavja se je peljal v Ljubljano Josip Mulaček. Na poti se je umikal nekemu pijanemu kolesarju ter je pri tem zavozil v kanton. Padel je ter si izpahnil desno ramo, se potolkel po životu in nosu. — Tri prste je odtrgal stroj v ljubljanski tovarni žebljev 56letnemu delavcu Jožefu Plestenjaku. — Ko je vozil 26. maja popoldne z avtomobilom Frančišek Šindelar skozi Sap, se je umaknil nekemu vozu in zavozil proti gruči otrok, ki so se igrali. Avtomobil so sicer takoj ustavili, a vendar je bila že udarjena 7letna posestnikova hči Franica Perovšek iz Sapa štev. 16 po glavi. Perovškovi je prizadejana nevarna zevajoča rana na temenu. Prepeljali so mlado ponesrečenko v deželno bolnišnico. — Dne 26. maja je padel v rudniku 49letni zidarski pomočnik Jernej Zulj pri zidanju neke hiše 12 metrov globoko. Zlomil si je desno nogo in je tudi notranje poškodovan. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico. — 27. maja dopoldne so greli v tovarni Samassa na dvorišču 2 masivni cevi, da ju segrejejo, razbijejo na manjše kose in pozneje v sami tovarni pretope. Pri tem pa je ena taka masivna cev eksplodirala, tako da je ostal samo spodnji del na dvorišču, druge kose pa je neslo na vse strani in so padali tudi na Vožarsko ulico. Vsled silne eksplozije so popokala stekla v oknih, kosci kovine so pa razbili opeko po strehah. Vzrok eksploziji dosedaj še ni znan. Človeških žrtev ni bilo k sreči nobenih.

Roparski umor. Iz Gor. Loga, župnija Vače, poročajo: V zelo imoviti Marnovi hiši se je zgodil okoli polnoči od 21. na 22. maja roparski umor. Sledilo se je dva lopova, najbrž nista bila od daleč, ki sta prišla iz gozda nad hišo, poizkušala vlomiti pri stranskih vratih, a so bile zaplohane, nakar sta na strehi odstranila opeko in prišla v hišo. V večji sobi je ležala že sedem let bolna stara mati Helena Primožič, stara nad 83 let. Eden lopov ji je s trdim orodjem zadal na glavi globoko zevajočo rano, vsled česar je nastopila smrt. V stranski sobi je ležala njena hči Frančiška Primožič; tudi ona je dobila na glavi globoko rano, vsled česar so jo prepeljali v deželno bolnišnico v Ljubljani, kjer se pa 25. maja še ni nič zavedla in je maloverjetno, da bi ostala pri življenju. Lopova sta po stanovanju vse odprla, vse prebrskala in prevrnila, a morala menda praznih rok oditi proti Litiji. Komisija je našla denar in 19 hranilnih knjižic. Izsledilo se jih najbrž zopet ne bo.

Vlom. Ponoči na 18. maja so neznani storilci vdrli v trgovino trgovca Ivana Zuro v Semiču ter so ukradli blaga in tobaka v vrednosti 2018 kron. — Na Vrtači so vlomili zločinci v hiši dveh posestnikov in ene posestnice.

Rokovnjači. Z Janč poročajo: Izmed treh tatov, ki so dne 25. aprila t. l. vlomili v župnišče na Jančih, sta že dva pod ključem in upanje je, da pride v pest kmalu tudi tretji. Čez dva dni po izvršeni tatvini so ju že imeli. Bili so vsi ljubljanski postopači, stari po 30 let, in sicer: Anton Godec, rojen na Štajerskem blizu Celja, Franc Slugovic, rojen v Predosljah na Gorenjskem, in Martin Zupet, rojen v Zaborštu, okraj Krško. Izdal jih je baje drobiž in smodke, ki so jih ukradli. Prijeta sta se takoj udala in povedala, kaj so delali na Jančih. Izpovedala sta tudi, da so pred kakimi osmimi tedni vlomili v župnišče v Kokri. Ondi so šli na streho, odmaknili opeko, zlezli skozi odprtino na strop, tramovje na stropu odmaknili in šli v župnikovo stanovanje, kjer so pa bolje opravili kakor na Jančih. Zanimivo je, kako so prišli ti tiči na Janče, v tako samoten in hribovit kraj. Starega tatu Krhlikarja, ki je že pred več leti pokradel v župnišču v Štangi in v Javorju pri Spodnji Hrušici in ki sedaj šteje ukradene novce v ječi v Gradiški, menda pozna cela kranjska dežela. S tem Krhlikarjem torej je bil tudi eden izmed treh vlomilcev na Jančih zaprt v Gradiški in kakor sta prijeta izpovedala, je Krhlikar v ječi istega naučil, kako bo najlažje prišel v tukajšnje župnišče. Krhlikar si je, kakor je pred več leti sam izpovedal, tudi že natanko ogledal to župnišče in hotel v njega vlomiti, pa mu je nekdo odsvetoval, češ, da ni varno, ker je preblizu cerkve. Pri zaslišanju sta prijeta izpovedala tako-le: V soboto 24. aprila smo sklenili iti po denar na Janče. Odrinili smo iz Ljubljane takoj popoldne skozi Dobrunje in Sostro ter prišli že v mraku v Besnico in od tu proti Jančem. Okrog polnoči smo prišli na Janče. V bližnjem gozdu, komaj en streljaj oddaljenem od župnišča, smo se ustavili. Ko smo se nekoliko odpočili, smo šli k župnišču, bila je namreč zelo svetla noč, preščipnili na spodnji strani v kletinem oknu železno omrežje in se potem zopet vrnili v gozd, kjer smo čakali dneva in pazili, kdaj bodo odšli vsi ljudje v cerkev. Ko smo slišali, da so se velika vrata župnišča zaklenila, vdrli smo takoj v župnišče in v pol uri smo izvršili svoje delo. Nato smo se zopet vrnili proti Besnici in od tu je šel eden proti Dobrunjam, druga dva pa proti Lavrici. — Tatje so imeli pri nekem delavcu na Dunajski cesti v Ljubljani skupno stanovanje. Policija se je takoj, ko je tatova prijela, podala v njuno stanovanje in ondi zasačila cele kupe ukradenega blaga: ure, verižice, obleko, čevlje, perilo, razne zastave in nove denarnice, revolverje, nekaj denarja in še mnogo drugih reči. Zanimivo bo, kadar bo glavna obravnava proti tej tatinski trojici.

Povišanje v šolski službi. V 8. činovni razred je uvrščen okrajni šolski nadzornik Frane Gaberšek v Ljubljani, v 9. činovno razred je uvrščen učitelj na vadnici Jožef Pavčič.

Imenovanje. V poljedelskem ministrstvu je ravnatelj pomožnih uradov I. Dobovišek imenovan za višjega ravnatelja teh uradov.

ŠTAJERSKO.

Vojak umrl. Pešec Josip Divjak iz Št. Ivana pri Mariboru je umrl v goriški bolnišnici.

Ranjen na bojišču. Celjski trgovec Robert Zangger je bil nevarno ranjen na severnem bojišču.

Begunci z italijanske meje. Mariborska "Straža" poroča, da je te dni prišlo v Maribor veliko beguncev z italijanske meje.

Žena obsojena na vislice. Dne 21. maja je bila v Gradcu kočarjeva žena Marija Lang iz vasi Fünfing na nemškem Štajerju obsojena na vislice, ker je dne 24. marca primešala svojemu 20 let starejšemu možu v žganjce nekega močnega strupa, vsled česar je mož v groznih bolečinah umrl.

KOROŠKO.

Pobegnil je iz ujetniškega tabora v Feldbach ruski vojak Semjon Černovakov.

Posvečevanje duhovnikov se je vršilo v Celovcu na binkoštni ponedeljek 24. maja.

PRIMORSKO.

V ruskem ujetništvu. Albin Vrtovec, 27. dom. p., smučarski oddelek, doma iz Velikih Žabelj, piše 18. aprila iz Moskve sledeče: Sedaj se nahajam v bolnišnici v Moskvi, že nekaj dni bolan na želodcu, toda sedaj sem že skoraj popolnoma okreval, da zapustim že najbrže v treh dneh bolnišnico. Ujet sem bil z drugimi pri Krasnem, ki leži med prelazom Dukla in Bardijovom v Karpatih, dne 22. marca. Odtod smo korakali skozi Galicijo do stare ruske meje v smeri proti Brodom celih 15 dni. Tu so nas vkrcali v železniške vozove, da nas popeljejo proti široki Rusiji. Vsled prestanih naporov, neprimerne hrane, glavno pa vsled slabe pitne vode, sem z drugimi vred tudi jaz obolel preccj močno na želodcu. Pripeljali so nas bolnike v bolnišnico v Kijev, od tu pa po nekaj dneh semkaj v Moskvo. Tu v bolnišnici se nam zelo dobro godi, ničesar nam ne primanjkuje. Drugi z menoj ujeti zdravi tovariši so bili odpeljani v Sibirijo. Kam nas popeljejo za stalno, še nič ne vemo. — Najsrčnejše pozdrave Vam pošilja vsem skupaj do svidenja Vaš Albin. — Zanimiv je pripis ruskega cenzorja v slovenskem jeziku, napisan z rdečim svinčnikom: Odgovor pišite s črnilom in razločno. Cenzor.

Dva samomora. V Jakobovici se je obesil pod streho prevžitkar Miha Godeša. V Budanju se je pa obesil 44letni posestnik Fran Kodelja iz Budanja.

Vojaški begunec morilec. Umrla je v mestni tržaški bolnišnici 18letna Terezija Mahkovčeva. Pokojnica, ki je bila doma iz Šmarij na Krasu, je zapustila svoj poklic (bila je likarka) in se udala lahkoživstvu. Kot taka se je seznanila z 22letnim Evgenom Štokovcem, ki je imel že večkrat opraviti s policijo in s sodiščem. Štokovec je bil pa pred nekaj tedni potrjen k vojakom, a se je skrival, ker se mu ni ljubilo imeti opravila s puško. Zahteval je od pokojne Terezije Mahkovčeve, da ga ona vzdržuje. Ta mu je res pomagala nekoliko časa, a ko ni mogla več, mu je odpovedala vsako podporo. In ravno vsled te odpovedi jo je Štokovec zabodel z nožem. Policija je sicer Štokovcu na sledu, a dosedaj ga vendar še ni dobila.

HRVATSKO.

Hranilnica v Karlovcu pred sodiščem. Dne 17. maja se je pričela pred zagrebškim sodnim stolom glavna razprava proti Dragotinu Hermanu, ravnatelju hranilnice v Karlovcu, Vekoslavu Dutzmannu, prokuristu hranilnice, Arturju Glückstalu, upravitelju menjalnice, in Hugonu Heinrichu, lastniku tvrdke Funk & Heinrich, ki so obtoženi radi zločina goljufije.

Kje je moj prijatelj IGNACIJ JANKOVIČ? Pred 15 meseci sva bila skupaj v Indianapolis, Ind. Če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi sporoči, ali naj se pa sam oglasi. — Paul Guzel, Camp 31, Cheat Bridge, W. Va. (25-26—6)

POZOR ROJAKI, NEVARNOST!

Vsak človek pri zdravi pameti mora priznati, da če je človek izučen mizar in potem še več let čevljarski trgovec, ako kar naenkrat ugledate istega mizarja v lekarni, kjer vam hoče prodajati zdravila, o katerih se ničesar ne razume. Torej nevarnost za vsakega, ki kupi, pa ne ve, kaj se prodaja. — Jaz prodajam samo dve stvari: Zavarovalnino proti ognju in hiše, in v teh dveh stvareh imam že večletno skušnjo, torej niste v nobeni nevarnosti, če kupite od mene. Vprašajte onega, ki je že od mene kupil, on vam pove. Se priporočam

JOSIP ZAJEC,
1378 E. 49 St., Cleveland, O.
Tel. Central 6494 R.

Rad bi izvedel za naslov ANTONA OPEKA in ANTONA MALNAR. Prosim cenjene rojake, da mi javijo nju naslov, ali naj se pa sama javita. — John Mahne, Box 21, Kingston, W. Va. (24-26—6)

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bode obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo 'Glas Naroda'.

$50.00 nagrade

plačam tistemu, kateri izroči roki pravice

ALOJZIJA GOLOBA,

morilca mojega brata, Franka Faturja.

Njega je lahko spoznati, ker ima obe roki kakor tudi desno uho sežgano od plina. Pobegnil je po izvršenem zločinu iz Colorade ter se nahaja sedaj najbrže v državi Kansas.

JOHN FATUR,
Del Agua Box 22.
Colorado.

Farme v Wisconsinu.

Št. 61. — Farma 60 akrov; 8 akrov je obdelane zemlje, ostalo je les. Mesto s 7000 prebivalci je samo 3 milje stran. Vsa potrebna poslopja. Šola stoji na tej farmi. Pošta prihaja vsak dan. Lepa prilika. Cena $2400; takoj $700, ostanek na lahke pogoje. Lastnik je star 70 let in zato želi prodati. To je samo ena izmed mnogih deloma obdelanih farm, ki jih imam na prodaj. — Na prodaj imam tudi nad 10,000 akrov rodovitne farmske zemlje blizu železnice, mlekarn in drugih naprav po $10 in $20 aker. Lahki plačilni pogoji. — Pišite po moj cenik ali pa pridite.

Naslov:
LEO ZAKRAJŠEK,
309 First Ave., Milwaukee, Wis.

Varujte svoje zdravje.

Kadar ste bolni in potrebujete pomoči, takrat se zaupno obrnite do nas, da vam pomagano z dobrimi evropskimi ptd. zdravili. Ako vam niso druga zdravila pomagala, zato ne obupajte, evropska zdravila rojaki hvalijo kot izvrstna za vse bolezni. Na sto in sto zahvalnih pisem smo prejeli, ko se ljudje ozdraveli od dolgoletnih bolezni. Zdravnik specialist za spolne in kronične bolezni uraduje od 4—6 pop. v M. Manufacture Bldg 31. Zdravniški svet vsakemu zastonj

DOM. LEKARNA.
P. O. Box 819, Milwaukee, Wis

HARMONIKE

JOHN WENZEL,
617 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Farme
v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte preje, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku pričeti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastonj, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:
The James W. Good Company
Dep. 54 Ashland, Wis.

Napravite svojo prodajalno uspešno

Gotovo vedno skušate povečati svojo prodajo — zagotoviti si odjemalce, stalne ali nestalne. In sedaj, — ali si morete misliti kaj, kar bi napravilo vašo prodajalno vabljivejšo kot če je razsvetljena z elektriko?

Sedaj je najboljši čas, da se vam izpolnijo želje. Mesto da bi se poleti promet zmanjšal kot običajno, vam bo električna luč pomagala, da boste prodali več blaga kot ste ga dosedaj.

Radi zadnjega zmanjšanja cene električnega toka bi morali na vsak način obiskati še ta teden najbližjo naših podružnic, kjer izveste vse posameznosti, kako opremiti vašo prodajalno z elektriko.

The New York Edison Company
At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street
Telephone: Stuyvesant 5600

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway	Spring 9890	*124 W 42d St	Bryant 5262
126 Delancey St	Orchard 1960	*151 E 86th St	Lenox 7780
10 Irving Pl	Stuyvesant 5600	*27 E 125th St	Harlem 4020
*362 E 149th St	Melrose 3340		

*Open Until Midnight
Night and Emergency Call: Madison Square 6001

TEL. CENTRAL 3596 W.

JOSEPH MARINČIČ
SLOVENSKA TRGOVINA
S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI,
SREBRNINO IN ZLATNINO.
5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kadar potrebujete dobro uro in drugo zlatnino, budilke, stenske ure, ure kukavice, Columbia gramofonske plošče različnih jezikov, slovenske plošče iz stare domovine, istotako gramofone ter vse v to stroko spadajoče predmete, se obrnite na svojega rojaka, in videli bodete, da boste boljše postreženi, kakor pri kakem tujcu. Moje geslo je dobra postrežba. Prodajem tudi na mesečna ali tedenska odplačila. Točno popravljanje ur, zlatnine in gramofonov. Vsako delo in popravljanje je jamčeno.

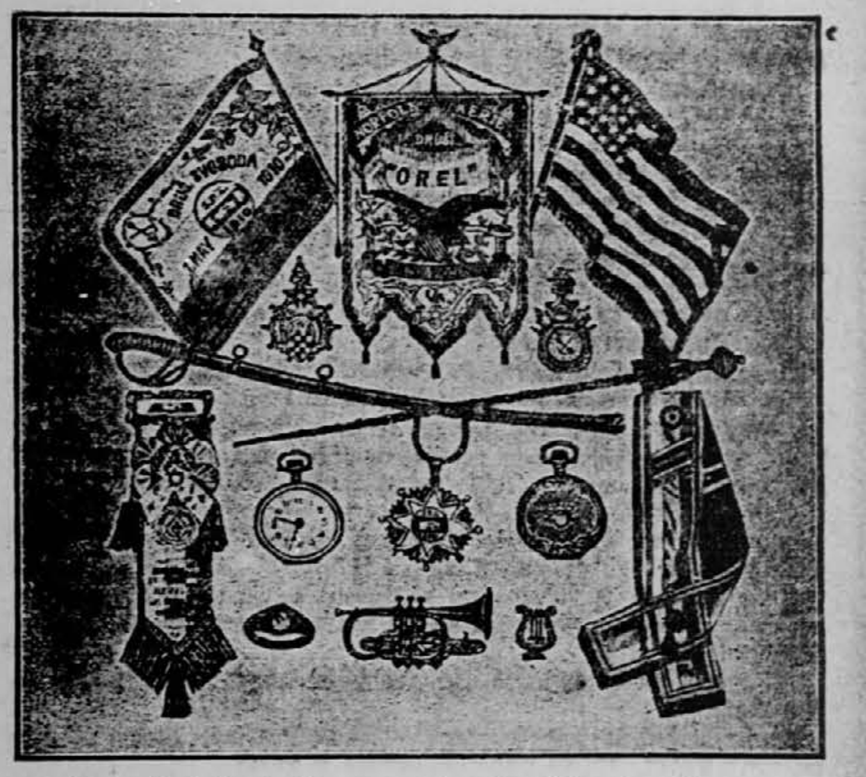

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, privesek prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene zacene vprašate. Vprašan e Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.
Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

46 (Nadaljevanje.)

Celo ono noč se ga je pustilo pri miru, a vedel je, da je katedrala strogo zastražena. Na noben način se ni hotel premakniti in nikjer ni bilo zanj varnejšega zavetja. Razventega pa ga je noga še vedno bolela. Počival je v popolni temi . . . Le krog polnoči, ko je nastopila zopet oseka, je pazno prisluškoval, a nikogar ni bilo.

Zjasnilo se je in lunini žarki so osvetljevali katedralo.

Bilo je takrat prvič, da se je pripravljal na sprejem svojih nasprotnikov. Po duplini je ležalo veliko kosov kamena različnih velikosti. Vse te skale je znosil k uhodu v duplino, jih nagromadil, da jih ima pri roki, kadar bi kdo izmed napadalcev splezal do ust dupline. Cele ure je bil zaposlen s tem delom, ki ni bilo lahko. Ko je dovršil, je imel roke krvave, kajti skale so bile na robih ostre. Konečno, ko je zopet nastopila plima, se je vrgel na ležišče ter zaspal.

* * *

Ko se je prebudil, je bil že dan. Usta dupline so bila razsvetljena in na uho mu je udarilo pritajeno šumenje. Skočil je pokonci ter prisluškoval. Glasen, odločen glas ga je klical po imenu. Splezal je naprej k ustom, ki so bila sedaj deloma zastavljena od skal ter se je pazno ozrl navzdol. Na dnu katedrale je zapazil skupino ljudi, kojih večina je nosila uniforme. Med njimi je stal sivolas mož, kličoč njegovo ime. V njem je takoj spoznal župana iz St. Gurlott. —

Župan je držal v roki kos papirja ter klical njegovo ime. Po kratkem obotavljanju je rekel:

— Da, jaz sem tukaj!

Čuti je bilo glasove začudenja in rožljanje orožja. Nato pa je župan ponovil:

— Mir! — Rohan Gwenfern, ali poslušate?

— Da.

— Ali me poznate?

— Da.

Odgovor je bil razločen in jasen, a Rohan je skrbno skrival svoje telo.

— Izžrebani ste bili pri konskripciji v zgodnjem poletju in vaše ime je bilo prvo na seznamu. Nesrečnež! Konečno se vas je zalotilo kot se bo zalotilo vsakega, ki zapusti domovino v uri stiske. Nikakega upanja ni več za beg. Ali hočete še vedno nadaljevati s s svojim blaznim odporom? V imenu Cesarja vas pozivljem, da se udate! —

Nobenega odgovora.

— Ali me slišite? Še vedno kljubujete? Ali nimate reči niti ene besede vam samim v prilog? Nobene?

Po kratkem premoru je odgovoril glas iz dupline:

— Da, eno!

— Govorite torej!

— Če se udam kot želite, kaj potem?

Župan je skomignil z rameni.

— Ustreljeni boste, seveda, v svarilo drugim!

— In če se udam?

— Boste tudi umrli, a kot pes. Le ena postava je za ubežnike, — ena postava in kratek proces. Ali razumete sedaj?

— Da razumem!

— In se hočete udati, da nam prihranite neprilike?

— Dokler živim, — na noben način!

Župan je zgrnil list ter ga izročil Pipriacu z izrazom kot da hoče reči: — Storil sem svojo dolžnost ter si umijem roke! — Sledil je dolg pogovor ter je rekel župan konečno:

— Ostalo je v vaših rokah ter ne bo težka stvar. Le en proti vam števiilnim. Vam ga prepuščam, seržant Pipriac, in dobiti ga morate. — živega ali mrtvega!

— To je lažje rečeno kot storjeno! — je rekel Pipriac. — Treba bi bilo več kot življenje enega moža in razventega bi bilo treba lestvice!

Župan, strupeno zroč človek, je nekoliko pomišljal, potem pa je rekel:

— Vzgled je zelo nevaren, seržant Pipriac. Treba ga je dobiti na vsak način. Ali ni nobenih lestvic v vasi?

— Gospod župan, — je rekel Pipriac, — le ozrite se malo gor proti "Luknji"! Treba bi bilo dolge lestvice in celo potem . . .

V tem trenutku se je približal županu Mikel Grallon ter rekel:

— Monsieur le Maire!

— Kdo je ta človek? — je vprašal župan jezno.

— To je mož, ki mi je dal prvi informacije, — je rekel Pipriac.

— Stopite vstran, ribič! Kaj hočete?

Mikel Grallon pa je stopil še bližje ter rekel s pritajenim glasom:

— Oprostite, gospod župan! Je še ena pot, če izpodlete vse druge . . .

— In sicer?!

— Ubežnik je brez hrane. Ako pride najhujše, mora umreti gladu! —

Triintrideseto poglavje.

LAKOTA IN MRAZ.

Mikel Grallon je s značilno in kruto bistroumnostjo zadel pravo. In naj je Rohan še tako uspešen pri obrambi ter se zavaruje pred vsakim napadom: brez hrane in odrezan od ostalega sveta bi se moral kmalu udati ali pa poginiti gladu. Da se zagotovi slednje, je bilo treba odrezati vse vire in Pipriac je že storil to v obilni meri. Vsak del pečine, zgoraj in spodaj, je bil zavarovan in zastražen. Sedaj je bilo le še vprašanje, če se hoče zavzeti trdnjavo z naskokom ali pa čakati ter pustiti Rohana stradati do smrti. Pipriac, mož dejanja, je bil za takojšno atako. Odposlal je ljudi v vas, da iščejo lestvice te ali one vrste. Ko so se pa ljudje vrnili praznih rok, je izprevidel, da je neposredna ataka nemogoča in sklenil je, da izvede pasivno obleganje, dokler bi ne prišla predaja. Nikdar bi nikdo ne smel reči, da je priprost kmet vlekel Pipriaca za nos ter se norčeval iz njega, dočim je bil par korakov od njega! Stotisoč vragov! Dolžnost je vendar dolžnost in treba jo je izvršiti, četudi traja stvar celo leto!

V istem času je odposlal sla v St. Gurlott po lestvice, ki bi koristile prejalislej, če že ne pri naskoku, pa vsaj takrat, ko bi se spravilo iz dupline mrtvo truplo ubežnika.

Potekel je dan in noč, a ubežnik se ni prikazal.

Mučno bi bilo popisovati majhne naskoke, katere so vprizorili naskakovalci. Vedno, kadar je nastopila oseka, so stražili katedralo, a o ubežniku ni bilo nobenega sledu. Ponoči so bile vse straže podvojene ter se ni pregledalo niti enega dohoda ali izhoda. Pipriac je zapodil vsakega vaščana, možkega ali žensko, ki se je skušal približati pozorišču obleganja. Marcelo Derval se je dvakrat zapodilo nazaj skoro z bajoneti, kajti orožniki so postali vsled dolgega straženja nestrpni in surovi. Kaj je nameravala, ni nikdo vedel. Domnevalo se pa je, da hoče prinesti ubežniku hrane.

V jutru drugega dne je morje visoko naraslo in oster veter, je pihal iz jugoiztoka. Dva dni in dve noči je divjal vihar ter postajal močnejši in močnejši, na kopnem in na morju. Visoke pečine so se tresle in napol sestradani kormorani si niso upali na morje. Orožniki so pa ostali na svojih postojankah ter se izmenjavali. Straže so nosile svetilke, katere se je pustilo goreti celo noč na pečinah in v bližini katedrale.

V zmedenosti te noči bi Rohan lahko ubežal, a ni niti poskusil kaj takega. Zunaj, na deželi, bi ga kmalu prijeli ter je vedel, da nima boljšega skrivališča kot tu v duplini. Dvakrat je z veliko nevarnostjo splezal v temini na pečine, kjer ga je bil zalotil Mikel Grallon v družbi orožnikov. Pri drugem plezanju mu je spustila neka roka iz višine hrano in tako še vedno ni umrl gladu.

Konečno je vendar pojenjal vihar in nastopili so prijetni dnevi. Oblegovalci pa niso vprizorili nobenega naskoka in jasno je bilo, da ga hočejo izstradati.

V peti noči od pričetka obleganja so oblegovalci nekaj zapazili. Straže na pečinah, ki so napol spale, napol bdele, so zapazile temno postavo, ki se je plazila proti robu pečin. Včasih je obstala, drugič pa zopet bežala. Sprva so se pokrižali, ker so bili praznoverni in ker so komaj mogli vrjeti, da bi hodil kdo v tem času po tej samotni okolici. —

Eden orožnikov pa se je odločil od svojih tovarišev ter se splazil po rokah in nogah naprej proti postavi. Naenkrat je skočil pokonci, prijel za obliko ter videl, da je iz mesa in kosti.

Prihiteli so tudi drugi, posvetili s svetilkami in videli bledi obraz ženske, ki je ječala. Bila je — mati Gwenfern.

Namen njene poti je bil takoj jasen. Nosila je hrano, katero je hotela spustiti k sinu po vrvi, katero je imela ovito krog pasu. Bil je to žalosten posel in nekaj jih je bilo, ki so želeli biti daleč proč. Bolj brutalni med njimi pa so vlekli ženico v njeno kočo. Od istega časa se je še strožje pazilo in ni je bilo osebe, ki bi mogla neopažena zapustiti vas.

* * *

(Nadaljuje se).

ZASTONJ
deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TEN

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa
vojskujočih se evropskih držav.
Velikost je 21 pri 28 palcih.
Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.
Cena ji je $1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od **Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav.** Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Najmodernejša
TISKARNA
"GLAS NARODA"
izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah,

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijsko organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vse naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Michiganu, Wisconsinu in Minnesoti sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,
1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas
vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.
na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas
obsega devet raznih zemljevidov
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA
SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani $1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique
(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svice, Inomosta in Ljubljane

Poštni parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vijaka | "LA SAVOIE" na dva vijaka | "LA LORRAINE" na dva vijaka | "LA FRANCE" na štiri vijake

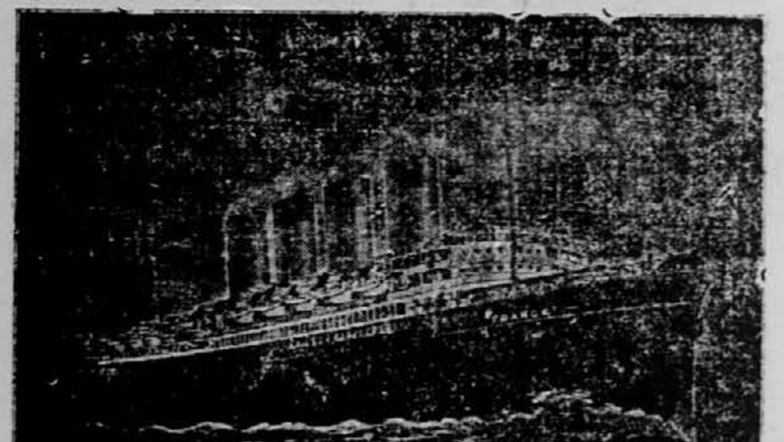

Ekspresni parniki so:
"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"
Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Chesebrough Building.
Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča Pier 57, N. R.

Zanesljivo pride sedaj
denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.